

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**z dnia 17 kwietnia 2013 r.****w sprawie sprawozdań specjalnych Trybunału Obrachunkowego w kontekście absolutorium dla Komisji za rok 2011**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2011 ⁽¹⁾,
 - uwzględniając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2011 (COM(2012) 436 – C7-0224/2012) ⁽²⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami instytucji ⁽³⁾, oraz sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego,
 - uwzględniając poświadczenie wiarygodności ⁽⁴⁾, jak również legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw przedstawione przez Trybunał Obrachunkowy w odniesieniu do roku 2011 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając swoją decyzję z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2011, sekcja 3 – Komisja ⁽⁵⁾ oraz rezolucję zawierającą uwagi, stanowiącą integralną część tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego sporządzane zgodnie z art. 287 ust. 4 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając zalecenie Rady z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2011 (05752/2013 – C7-0038/2013),
 - uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁶⁾, w szczególności jego art. 55, 145, 146 i 147,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾, w szczególności jego art. 62, 164, 165 i 166,
 - uwzględniając art. 76 Regulaminu i załącznik VI do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A7-0096/2013),
- A. mając na uwadze, że na mocy art. 17 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej Komisja wykonuje budżet i zarządza programami, zaś na mocy art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dokonuje tego we współpracy z państwami członkowskimi na własną odpowiedzialność, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami,
- B. mając na uwadze, że sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego dostarczają informacji na temat problemów związanych z wdrażaniem środków, które to informacje są przydatne Parlamentowi w wykonywaniu jego roli organu udzielającego absolutorium,

⁽¹⁾ Dz.U. L 68 z 15.3.2011.

⁽²⁾ Dz.U. C 348 z 14.11.2012, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 344 z 12.11.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 348 z 14.11.2012, s. 130.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0122. (Zob. s. 25 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

- C. mając na uwadze, że jego uwagi dotyczące sprawozdań specjalnych Trybunału Obrachunkowego stanowią integralną część ww. decyzji Parlamentu z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2011, sekcja III – Komisja,

Część I Sprawozdanie specjalne nr 12/2011 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zatytułowane „Czy działania podjęte przez UE przyczyniły się do dostosowania zdolności połowowej flot rybackich do dostępnych możliwości połowowych?”

1. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego i przyjmuje do wiadomości jego krytyczną ocenę środków przedsięwziętych zarówno przez Komisję, jak i państwa członkowskie;
2. podkreśla, że wspólna polityka rybołówstwa (WPRyb) ma na celu promowanie zrównoważonego połowu ryb, co zakłada długofalową rentowność sektora rybołówstwa oraz równowagę pomiędzy zasobami rybnymi i zdolnością połowową floty rybackiej, tak aby uniknąć nadmiernej eksploatacji zasobów rybnych;
3. odnotowuje, że mimo iż kwestia ograniczenia nadmiernej zdolności połowowej powracała w poprzednich reformach WPRyb i była poruszana w specjalnych sprawozdaniach nr 3/1993 i nr 7/2007 Trybunału Obrachunkowego, podjęte jak dotychczas kosztowne środki ograniczenia nadmiernej zdolności połowowej przez przystosowanie floty rybackiej do zasobów rybnych okazały się bezowocne;
4. przyznaje, że w unijnych połowach ryb od roku 1995 utrzymuje się tendencja zniżkowa oraz że według zielonej księgi Komisji z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie WPRyb (COM(2009) 163) spadek ten spowodowany jest w dużej mierze przełowieniem i stanowi część błędnego koła, jakie tworzą również nadmierna zdolność połowowa oraz niska rentowność flot rybackich;
5. wyraża zaniepokojenie, że od ostatniej reformy WPRyb w 2002 r. połowy ryb spadły o 1 000 000 ton, a liczba miejsc pracy w sektorze rybołówstwa zmalała z 421 000 do 351 000;
6. zwraca uwagę na to, że chociaż brak jest oficjalnej definicji nadmiernej zdolności połowowej, to spadek połowów i utrata miejsc pracy w wyniku zbyt intensywnie eksploatowanych zasobów rybnych obrazują *de facto* nadmierną zdolność połowową; w związku z tym wzywa Komisję do zdefiniowania nadmiernej zdolności połowowej oraz opracowania bardziej odpowiednich i efektywnych rozwiązań, które będą ułatwiały prowadzenie działań zmierzających do osiągnięcia równowagi pomiędzy zdolnością połowową a możliwościami połowowymi;
7. uważa za istotne, by Komisja w trybie pilnym przygotowała sprawozdanie zawierające dane na temat istniejących w Unii nadwyżek zdolności połowowej, z podziałem na poszczególne łowiska i państwa;
8. wyraża ponadto zaniepokojenie, że maksymalne pułapy zdolności połowowej floty, jako środek ograniczający wielkość floty rybackiej, są bezużyteczne, ponieważ rzeczywista wielkość floty znajduje się zdecydowanie poniżej maksymalnych wartości oraz mogłaby być nawet o 200 000 ton większa i nadal spełniać przepisy; podkreśla jednocześnie, że wskutek postępu technicznego w ciągu ostatniej dekady zdolność połowowa flot poprawiła się o średnio 3 % rocznie;
9. odnotowuje, że w WPRyb ładowność statku mierzona jest na podstawie mocy (w kilowatach) i wielkości (pojemność brutto) oraz że te pomiary nie uwzględniają jednak postępu technicznego w metodach połowu, co utrudnia określenie właściwych celów w zakresie ograniczenia ładowności; odnotowuje, że Komisja pragnie utrzymać te parametry statyczne do końca 2015 r.;
10. wzywa Komisję do egzekwowania od państw członkowskich wykonywania obowiązku prawidłowej aktualizacji rejestru floty oraz ustanowienia obowiązku składania sprawozdań dotyczących starań na rzecz osiągnięcia równowagi pomiędzy zdolnością połowową a uprawnieniami do połowów;
11. stwierdza, że jeżeli chodzi o zmniejszenie zdolności połowowej, nowy wniosek Komisji dotyczący WPRyb opiera się na nowym podejściu, którego podstawą jest rynek (systemy przyznawania przekazywalnych praw połowowych), ponieważ Komisja doszła do wniosku, że systemy te pozytywnie wpływają na zmniejszenie nadmiernej zdolności połowowej;

12. wyraża zaniepokojenie brakami w przepisach dotyczących postępowania z prawami połowowymi w przypadku złomowania statków rybackich z wykorzystaniem pomocy publicznej, a także z powodu braku definicji jasnych i skutecznych kryteriów wyboru statków; jest zdania, że programy złomowania zostały częściowo wprowadzone nieprawidłowo, na przykład za pieniądze podatników złomowano nieaktywne już statki, a nawet pośrednio wykorzystywano te środki do budowy nowych statków; zwraca jednak uwagę, że niektóre państwa członkowskie posiadają systemy złomowania, które spełniają zamierzone cele; podkreśla w związku z tym, iż konieczne są ścisłe środki bezpieczeństwa przy stosowaniu programów złomowania jako sposób ograniczania nadmiernej zdolności połowowej w celu wystrzegania się nadużyć;
13. wyraża ubolewanie, że inwestycje na pokładzie statków rybackich finansowane z Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFF) mogły zwiększyć zdolność poszczególnych statków do połowu ryb; uważa, że nota interpretacyjna, jaką Komisja przygotowała i rozesłała państwom członkowskim w następstwie specjalnego sprawozdania Trybunału Obrachunkowego w sprawie zdolności statków do połowu ryb, w której Trybunał Obrachunkowy wezwał organy krajowe do przeprowadzania ściślejszych kontroli przed podjęciem decyzji w sprawie finansowania projektów inwestycyjnych na pokładach statków, jest niewystarczająca;
14. mając na uwadze, że – jak podano w pkt 36 sprawozdania specjalnego nr 12/2011 – do końca 2010 r. wdrożenie EFF w zakresie wydatków poświadczonych przez państwa członkowskie sięgnęło kwoty 645 mln EUR, czyli 15 % kwoty dostępnej na lata 2007–2013, większość tej kwoty zadeklarowano w 2010 r., a na dzień 31 grudnia 2010 r. Komisja nadal nie wypłaciła 292 mln EUR z powodu późnego przyjęcia przez Radę rozporządzenia (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego⁽¹⁾ i złożoności procesu uruchomienia systemów zarządzania i kontroli przez państwa członkowskie; stwierdza, że poświadczone płatności okresowe wypłacone państwom członkowskim do końca grudnia 2011 r. wyniosły 28 % (1 188 mln EUR) całkowitych środków EFF i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że tempo absorpcji środków z EFF obecnie wzrasta;
15. zaleca państwom członkowskim podjęcie działań mających na celu
 - dostosowanie ich flot do obecnych uprawnień do połowów,
 - dopilnowanie, by kryteria wyboru w ramach programów wycofywania statków rybackich z eksploatacji były opracowane tak, by miały korzystny wpływ na trwałość docelowych stad ryb oraz by unikać udzielania pomocy publicznej na wycofywanie z eksploatacji statków rybackich nieprowadzących działalności połowowej;
16. wzywa Komisję do określenia skutecznych pułapów zdolności połowowej floty;
17. uważa, że niezbędna jest reforma WPRyb w celu regionalizacji jej wdrażania oraz zarządzania jej programami i środkami;
18. podziela zalecenia Trybunału Obrachunkowego dotyczące:
 - opracowania działań, które skutecznie zmniejszą nadmierną zdolność połowową floty rybackiej i doprowadzą do lepszego zdefiniowania i pomiaru zdolności połowowej i nadmiernej zdolności połowowej, poświęcając jednocześnie szczególną uwagę utrzymaniu pozostałych miejsc pracy w sektorze rybołówstwa,
 - ponownego przeanalizowania systemu pomocy na rzecz modernizacji statków i wyjaśnienia roli systemów przekazywania praw połowowych,
 - ustanowienia jasnych przepisów selekcji dla programów wycofywania statków rybackich z eksploatacji,
 - terminowego wdrożenia EFF przez państwa członkowskie, a także tego, aby żadna z finansowanych ze środków publicznych inwestycji na pokładzie statków nie prowadziła do zwiększenia zdolności połowowych,
 - konieczności właściwego aktualizowania rejestru floty rybackiej oraz sprawozdań państw członkowskich, które powinny zawierać wymagane i odpowiednie informacje;
19. ponadto uważa, że w świetle krytycznej opinii Trybunału Obrachunkowego wyraźnie widać, że EFF i WPRyb w nieskuteczny sposób wykorzystują nasze wspólne zasoby, dlatego też z zadowoleniem przyjmuje pomysł dokonania przeglądu całego systemu w najbliższej przyszłości; podkreśla, że w procesie restrukturyzacji tych systemów ważne jest, aby w dziedzinie WPRyb skupić się na tych obszarach, którymi najlepiej można zająć się na szczeblu unijnym, takimi jak aspekty środowiskowe, zamiast stosować różnego rodzaju nieskuteczne systemy wsparcia;

(1) Dz.U. L 223 z 15.8.2006, s. 1.

Część II Sprawozdanie specjalne nr 13/2011 Trybunału Obrachunkowego zatytułowane „Czy mechanizmy kontrolne stosowane w procedurze celnej 42 zapobiegają uchylaniu się od podatku VAT i umożliwiają wykrycie takich przypadków?”

20. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 13/2011;
21. przypomina, że prawidłowy pobór podatku od wartości dodanej ma bezpośredni wpływ zarówno na gospodarkę państw członkowskich, jak i budżet Unii, gdyż oszustwa podatkowe, a zwłaszcza oszustwa w zakresie podatku VAT, powodują ogromne straty w budżecie UE i gospodarce państw członkowskich, pogłębiając tym samym kryzys zadłużenia; podkreśla, że szacunkowa ocena strat spowodowanych oszustwami związanymi z podatkiem VAT sięga rocznej kwoty w wysokości około 1 400 mln EUR;
22. uważa, że zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej należy położyć nacisk na skuteczniejsze i sprawiedliwsze systemy poboru dochodów; podkreśla, że usprawnienie tych systemów powinno być najpilniejszym priorytetem Unii i wszystkich państw członkowskich, zwłaszcza tych zmagających się z największymi trudnościami gospodarczymi;
23. przypomina, że zgodnie z ekspertyzą przeprowadzoną w imieniu Komisji szacuje się, że średni ubytek VAT w Unii wynosi 12 %; zwraca szczególną uwagę na fakt, że ten ubytek VAT osiągnął alarmujący poziom wynoszący 30 % i 22 % odpowiednio w Grecji i we Włoszech, które są państwami członkowskimi doświadczającymi największego kryzysu zadłużenia;
24. podkreśla, że oprócz unikania zobowiązań podatkowych i strat spowodowanych niewypłacalnością ubytek VAT można także przypisać oszustwom, nieprzejrzystym zasadom, niespójnym systemom kontroli i brakiem lub częściowym wdrożeniem ustawodawstwa unijnego w państwach członkowskich oraz że straty w podatku VAT, przekładające się na miliardy euro, są w znacznym stopniu kompensowane polityką oszczędności, której doświadczają obywatele Unii i której konsekwencje ponoszą obywatele o dobrze udokumentowanych i łatwych do zidentyfikowania źródłach dochodu;
25. jest głęboko zaniepokojony ustaleniami Trybunału Obrachunkowego, zwłaszcza faktem, że samo stosowanie procedury celnej 42 ⁽¹⁾ przyczyniło się w 2009 r. do obliczonych na zasadzie ekstrapolacji strat wynoszących 2 200 mln EUR w siedmiu państwach członkowskich zbadanych przez Trybunał Obrachunkowy, co stanowi 29 % teoretycznie należnego podatku VAT od podstawy opodatkowania dla wszystkich przywozów dokonanych w ramach procedury celnej 42 w 2009 r. w tych państwach członkowskich;
26. stwierdza z zaniepokojeniem, że Trybunał Obrachunkowy ustalił, iż ramy regulacyjne Unii nie gwarantują jednolitego i należytego podejścia służb celnych państw członkowskich w zakresie zwolnienia z podatku VAT ani nie gwarantują, że informacje dotyczące takich transakcji będą zawsze udostępniane organom podatkowym państwa członkowskiego przeznaczenia, co naraża system na nadużycia ze strony organizacji przestępczych i indywidualnych oszustów i stawia w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej przedsiębiorców działających w dobrej wierze;
27. zwraca uwagę na ustalenie Trybunału Obrachunkowego, że służby celne skontrolowanych państw członkowskich nie gwarantują ważności i kompletności danych oraz spełnienia innych kryteriów zwolnienia;
28. jest zaniepokojony faktem, że Trybunał Obrachunkowy znalazł poważne niedociągnięcia podczas kontroli uproszczonych procedur celnych, które stanowią 70 % wszystkich procedur celnych, w tym zwłaszcza słabej jakości i słabo udokumentowane audyty i technologie automatycznego przetwarzania danych do kontroli podczas stosowania uproszczonych procedur, które są mało przydatne; podkreśla, że te niedociągnięcia doprowadziły do nieuzasadnionych strat w budżecie Unii oraz że prawidłowe funkcjonowanie administracji celnej ma bezpośredni wpływ na obliczanie VAT; ubolewa nad faktem, że Komisja nie podjęła odpowiednich działań w celu zaradzenia tej sytuacji w ciągu ostatnich 10 lat, lecz zasłaniała się przepisami, które dobrze wyglądają na papierze;
29. stwierdza z ubolewaniem, że od momentu wprowadzenia modelu poboru podatku VAT pozostaje on niezmienny; uważa, że model ten jest przestarzały, zważywszy na liczne zmiany, jakie w międzyczasie zaszły w środowisku technologicznym i gospodarczym;
30. wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania i skutecznego reagowania zarówno na istniejące, jak i nowe metody oszustów i zwraca się do Komisji o poinformowanie Komisji Kontroli

⁽¹⁾ Procedura celna 42 to mechanizm, który wykorzystuje importer w celu uzyskania zwolnienia z podatku VAT, gdy przywożone towary mają zostać przewiezione do innego państwa członkowskiego. Podatek VAT jest należny w państwie członkowskim przeznaczenia.

Budżetowej do września 2013 r. o tym, jakie przejściowe i stałe środki zostały podjęte w oparciu o procedurę celną 42, nie tylko przez Unię, ale także na szczeblu krajowym, oraz jaki był ich wpływ na liczbę oszustw; przyjmuje do wiadomości zieloną księgę Komisji w sprawie przyszłości podatku VAT – „W stronę prostszego, solidniejszego i wydajniejszego systemu podatku VAT” (COM(2010) 695)) i apeluje o konkretne propozycje w sprawie reformy VAT;

31. wzywa Komisję, by zaapelowała do państw członkowskich o uproszczenie ich prawodawstwa dotyczącego podatku VAT, wprowadzenie standardowego formularza powiadamiania organów podatkowych o zastosowaniu podatku VAT oraz wprowadzenie jednolitego i właściwego rozpatrywania przypadków zwolnień z podatku VAT przez organy celne państw członkowskich, a także by zapewniła lepszą dostępność tych aktów prawnych, wymagając ich tłumaczenia przynajmniej na język angielski, francuski i niemiecki;
32. ubolewa nad przełożeniem wejścia w życie zmodernizowanego kodeksu celnego przewidzianego we wniosku Komisji w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny kodeks celny (COM(2012) 64) i uważa proponowaną datę – 31 grudnia 2020 r. – za nie do przyjęcia; przypomina, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks celny (zmodernizowany kodeks celny) ⁽¹⁾ przewidywało jego wejście w życie dnia 24 czerwca 2013 r., i wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych kroków w celu przyspieszenia przygotowań;
33. sugeruje stanowczo wszystkim państwom członkowskim udział w dziedzinie roboczej 3 *Eurofisc* na temat nieuczciwych transakcji wykorzystujących procedurę celną 4200;
34. popiera wniosek Komisji z 2008 r. w sprawie dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do uchylania się od płacenia podatków związanego z importem i innymi transakcjami transgranicznymi (COM(2008) 805) mający na celu wprowadzenie wspólnej odpowiedzialności przedsiębiorców za transakcje wewnątrzspółnotowe, dzięki czemu importer solidarnie odpowiada za utracony podatek VAT i można na niego nałożyć stosowne sankcje w przypadkach, gdy strata spowodowana została złożeniem organowi podatkowemu fałszywej lub niepełnej deklaracji o transakcji lub złożeniem jej po terminie;
35. podkreśla znaczenie intensywniejszej i szybszej współpracy między państwami członkowskimi oraz lepszej kontroli wymiany informacji, bardziej bezpośrednich kontaktów między lokalnymi urzędami skarbowymi i celnymi, utrzymywanych również dzięki internetowemu systemowi wymiany informacji o podatku VAT (VIES), by zapewnić świadczenie skutecznej wzajemnej pomocy między państwami członkowskimi;
36. zaleca państwom członkowskim zapewnienie bez dalszej zwłoki władzom celnym dostępu *online* do numerów identyfikacyjnych VAT znajdujących się w VIES, aby umożliwić im wypełnianie obowiązku weryfikacji numerów VAT zebranych w deklaracjach celnych; zwraca się do Komisji o informowanie co miesiąc odpowiednich komisji Parlamentu i Trybunału Obrachunkowego o rozwoju sytuacji we wszystkich państwach członkowskich w zakresie zapobiegania oszustwom popełnianym w ramach procedury celnej 42;
37. wzywa Komisję do utworzenia systemu łączącego pomoc w obszarze cel i współpracę administracyjną w obszarze podatku VAT, by zapewnić skuteczny przepływ informacji umożliwiający bieżące informowanie stosownych organów działających w jednym obszarze o działaniach podjętych w drugim obszarze; jest zdania, że przyspieszy to współpracę między właściwymi organami oraz naliczanie podatku VAT w państwie członkowskim przeznaczenia oraz zwiększy skuteczność tych działań;
38. podkreśla rolę administracji elektronicznej pod względem zwiększenia przejrzystości oraz zwalczania nadużyć finansowych i korupcji, a tym samym zabezpieczenia funduszy publicznych; podkreśla, że Unia pozostaje w tyle za swoimi partnerami przemysłowymi między innymi z powodu braku interoperacyjności systemów ⁽²⁾; podkreśla, że Unia musi wzmocnić wysiłki na rzecz wprowadzenia nowej generacji administracji elektronicznej;
39. podkreśla, że udokumentowane elektroniczne transakcje bezgotówkowe powodują, że funkcjonowanie w szarej strefie jest trudniejsze, oraz że istnieje prawdopodobnie silny związek między odsetkiem płatności elektronicznych w danym kraju a jego szarą strefą ⁽³⁾; zachęca państwa członkowskie do obniżenia progów obowiązkowych płatności bezgotówkowych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 4.6.2008, s. 1.

⁽²⁾ Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 19 maja 2010 r.: Europejska agenda cyfrowa (COM(2010) 245).

⁽³⁾ The Shadow Economy in Europe, 2010: Using Electronic Payment Systems to Combat the Shadow Economy [Szara strefa w Europie w 2010 r.: wykorzystywanie elektronicznych systemów płatności do zwalczania szarej strefy]/Friedrich Schneider, A.T. Kearney, 2010.

40. podziela zalecenia Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza:
- zalecenie zmiany rozporządzenia wykonawczego do wspólnotowego kodeksu celnego, wdrożenie obowiązkowego informowania o odpowiednich numerach identyfikacyjnych VAT,
 - zalecenie zmiany dyrektywy o VAT, tak aby importer solidarnie odpowiadał za straty podatku VAT,
 - zalecenie dla Komisji, aby przygotowała wytyczne dla państw członkowskich w sprawie pomocy i wsparcia administracyjnego,
 - zalecenie dostarczania automatycznej weryfikacji numerów identyfikacyjnych VAT i utworzenie unijnego profilu ryzyka w ramach procedury celnej 42,
 - zalecenie zmiany dyrektywy o VAT umożliwiającej uzgadnianie danych celnych i podatkowych,
 - zalecenie wymieniania się informacjami niezbędnymi do prawidłowego naliczania podatku VAT,
 - zalecenie ustanowienia bezpośredniej automatycznej wymiany danych w odniesieniu do transakcji obciążonych ryzykiem w ramach procedury celnej 42;
- wzywa Komisję do składania sprawozdania co 6 miesięcy na temat sposobu i terminu wdrożenia tych zaleceń;

Część III Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 14/2011 pt. „Czy pomoc UE wpłynęła na zwiększenie zdolności Chorwacji do gospodarowania środkami poakcesyjnymi?”

41. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 14/2011 oraz popiera wnioski Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza stwierdzenie, że „całość pomocy przedakcesyjnej UE dla Chorwacji wnosi znaczący wkład w postępy Chorwacji w zwiększaniu zdolności administracyjnej do gospodarowania zwiększonymi środkami UE po przystąpieniu”; z zadowoleniem przyjmuje ważną i pozytywną rolę pomocy przedakcesyjnej w przygotowywaniu władz Chorwacji do zarządzania polityką spójności i rolnictwa w okresie po akcesji;
42. ubolewa, że sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego nie zawiera wystarczających informacji na temat poziomu błędu lub nadużyć, a także na temat działań następczych, w tym w stosownych przypadkach działań sądowych, a także oceny wykonania;
43. podkreśla jednak stwierdzenie Trybunału Obrachunkowego, że „dotychczasowa pomoc jedynie po części osiągnęła jednak swoje cele, a dalszy postęp w rozwoju potencjału wymaga wsparcia w kilku najważniejszych obszarach, i to zarówno przed przystąpieniem, jak i po przystąpieniu”; zwraca uwagę na stwierdzenie Trybunału Obrachunkowego, że „w większości obszarów pomocy przedakcesyjnej Komisja nie uznała jeszcze potencjału Chorwacji za wystarczający, aby zezwolić jej na realizację pomocy bez kontroli *ex ante* ze strony Komisji” oraz że pomimo niedawnych postępów „potencjał w zakresie zamówień publicznych i przeciwdziałanie korupcji to dwa obszary, w których szczególnie potrzeba większego wsparcia dla władz Chorwacji”;
44. mając na uwadze przypadki braku przygotowania administracji i instytucji do przejścia z finansowania akcesyjnego do finansowania z funduszy strukturalnych we wcześniejszych akcesjach do Unii, wyraża zaniepokojenie, czy podobnego zagrożenia można uniknąć w przypadku Chorwacji;
45. wyraża obawę, że poza znacznym skupieniem się Trybunału Obrachunkowego na dostosowaniu ustawodawstwa, konieczny będzie stały nadzór, a także wprowadzenie środków w celu:
- zaradzenia niewystarczającemu poziomowi wykorzystania środków w przypadku szeregu niedawno realizowanych programów,
 - zapewnienia odpowiednich zdolności do kontroli zewnętrznej i wewnętrznej,

- zapewnienia stabilności procedur w programach finansowania,
 - rozwiązania kwestii przejrzystości oraz zaspokojenia potrzeby poprawy świadomości zainteresowanych stron oraz ogółu ludności,
 - rozwiązania kwestii wydajności, skuteczności i gospodarności w wykorzystaniu funduszy za pomocą ocen wykonania;
46. popiera zalecenia Trybunału Obrachunkowego, a przede wszystkim wzywa Komisję i władze Chorwacji do ścisłej współpracy, tak aby priorytetowo potraktować rozwój potencjału w zakresie zamówień publicznych poprzez realizację planów szkoleń w miejscu pracy i poza miejscem pracy, podjąć szerszej zakrojone działania w celu zaspokojenia potrzeb w zakresie rozwoju potencjału na szczeblu lokalnym i regionalnym, udoskonalać ocenę skuteczności projektów pozwalającą w pełni wykorzystać zwiększone środki dostępne po przystąpieniu, a także podejmować działania w odniesieniu do programów rozwoju obszarów wiejskich oraz wzmocnić działania antykorupcyjne;
 47. popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którym Komisja powinna uwzględniać doświadczenia nabyte w związku z pomocą przedakcesyjną udzielaną Chorwacji przy świadczeniu, w stosownych przypadkach, pomocy przedakcesyjnej innym państwom;
 48. z zadowoleniem przyjmuje ocenę, jakiej dokonała Komisja w sprawozdaniu monitorującym z przygotowań Chorwacji do przystąpienia z dnia 24 kwietnia 2012 r., w której stwierdza, że „Ogólnie rzecz biorąc, przygotowania Chorwacji do członkostwa w UE przebiegają planowo i że chorwackie przepisy zostały już w znacznym stopniu dostosowane do unijnego dorobku prawnego. Od czasu sprawozdania o postępach z 2011 r. i ostatniej aktualizacji tabel monitorowania opublikowanych jesienią 2011 r. są dalsze postępy w przygotowaniach. Komisja odnotowała jednak pewną niewielką liczbę kwestii, które wymagają dalszych wysiłków”⁽¹⁾;
 49. zwraca uwagę, że wciąż istnieje szereg nierozwiązanych kwestii w kilku obszarach dorobku prawnego; uwagę należy zwrócić w szczególności na dostosowanie prawodawstwa wtórnego dotyczącego zamówień publicznych, zwłaszcza w obszarze zamówień w dziedzinie obronności, a także na właściwe wdrażanie nowo przyjętych przepisów, szczególnie na szczeblu lokalnym, również z myślą o przyszłym zarządzaniu funduszami strukturalnymi;
 50. zauważa również, że w obszarze kontroli finansowej konieczne są dalsze działania na rzecz poprawy ogólnego działania publicznej wewnętrznej kontroli finansowej i audytu zewnętrznego na szczeblu centralnym i lokalnym, w odniesieniu do przepisów finansowych i budżetowych konieczne jest dalsze zwiększanie potencjału departamentu koordynacji w celu umożliwienia mu skutecznego zarządzania systemem zasobów własnych po przystąpieniu, a także należy przyspieszyć modernizację strategii w zakresie kontroli celnej, koncentrując się bardziej na kontrolach po odprawie celnej;
 51. podkreśla, że w niektórych obszarach konieczne są dalsze wysiłki, zwłaszcza jeżeli chodzi o rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, należy zwrócić uwagę na dalsze dostosowywanie przepisów i zwiększanie potencjału administracyjnego w obszarach płatności bezpośrednich i rozwoju obszarów wiejskich;
 52. jest zaniepokojony niskim poziomem wykorzystania funduszy z programów Sapard i IPARD – niektóre branże były szczególnie słabo reprezentowane w realizacji działania 1 (inwestycje w gospodarstwach rolnych), zwłaszcza mleczarstwo, uprawa szklarniowa oraz sadownictwo i warzywnictwo; jest zdania, że wskazuje to na poważne uchybienia w zakresie zdolności i przygotowania tych branż do wykorzystywania unijnych środków w przeszłości;
 53. zauważa opóźnienia we wdrażaniu pomocy przedakcesyjnej; z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte w rozwiązywaniu tej kwestii i domaga się, aby Komisja i władze Chorwacji nadal zwiększały tempo wdrażania pomocy, szczególnie przez wzmocnienie budowania potencjału; podkreśla, że budowaniem potencjału w ramach pomocy przedakcesyjnej powinny zajmować się zarówno instytucje centralne, jak i struktury regionalne i lokalne; wyraża obawę, że w przypadku Chorwacji niedostateczne poświęcenie uwagi tej kwestii może skutkować niewystarczającymi zdolnościami administracyjnymi i brakiem doświadczenia we wdrażaniu pomocy unijnej;

⁽¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 kwietnia 2012 r.: Sprawozdanie monitorujące z przygotowań Chorwacji do przystąpienia, s. 12.

54. przypomina, że celem pomocy przedakcesyjnej jest między innymi poprawa zdolności państw kandydujących do skutecznego i przejrzystego absorbowania unijnych środków finansowych w przyszłości; dlatego też z zadowoleniem przyjmuje nowe podejścia stosowane przez Komisję w planowaniu pomocy przedakcesyjnej dla Chorwacji, takie jak łączenie specjalnych projektów w zakresie budowania zdolności z negocjacjami akcesyjnymi oraz umożliwianie realizacji wieloletnich programów operacyjnych;
55. wzywa Komisję do zmaksymalizowania potencjału instytucjonalnego w zakresie uczenia się i budowania potencjału w krajach kandydujących do przystąpienia, a także w krajach będących potencjalnymi kandydatami, szczególnie poprzez dalsze ujednoczenie procedur dotyczących pomocy przedakcesyjnej oraz procedur stosowanych w ramach funduszy strukturalnych, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
56. odnotowuje również, że w odniesieniu do polityki regionalnej i koordynacji instrumentów strukturalnych należy skoncentrować się na skutecznym wdrażaniu planów dotyczących zwiększenia potencjału administracyjnego z myślą o przyszłym wdrażaniu polityki spójności i rozwijaniu dobrze działającego procesu przygotowywania projektów;
57. zwraca się do władz Chorwacji o podjęcie działań, aby rozwiązać wyżej wymienione problemy i wzywa Komisję do składania sprawozdań z postępów Chorwacji w rozwiązywaniu tych i innych nierozwiązanych jeszcze kwestii;
58. chwali postępy, jakie kraj ten poczynił w procesie wzmacniania swych zdolności instytucjonalnych i administracyjnych oraz konsolidacji gospodarowania pomocą przedakcesyjną;
59. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w Chorwacji w grudniu 2011 r. ministerstwa ds. rozwoju regionalnego i funduszy UE oraz fakt, że minister ds. rozwoju regionalnego i funduszy UE został również mianowany wicepremierem, co świadczy o zaangażowaniu nowego rządu w kwestie rozwoju regionalnego i wykorzystanie środków UE;
60. zauważa także, że Chorwacja dołożyła znacznych starań, aby stworzyć system należytego zarządzania finansami i kontroli, co powinno skutkować spodziewanym odstąpieniem od kontroli *ex ante* w drugiej połowie 2012 r.; podkreśla jednak, że potrzebne są dalsze długotrwałe działania, biorąc pod uwagę, że w większości dziedzin Komisja nie udzieliła jeszcze Chorwacji zgody na zastosowanie pomocy przedakcesyjnej bez kontroli *ex ante*;
61. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w styczniu 2012 r. weszła w życie nowa ustawa o zamówieniach publicznych, która zapewnia większą przejrzystość, oraz że w 2011 r. zrealizowano projekt w ramach uproszczonego instrumentu twinningowego, objęty Instrumentem Pomocy Przedakcesyjnej 2008, pt. „Zwiększanie zdolności zapobiegania nieprawidłowościom w procedurach udzielania zamówień publicznych”, który objął m.in. działania w zakresie uświadamiania;
62. nalega, by Komisja i władze Chorwacji priorytetowo potraktowały zbudowanie solidnych zdolności w zakresie zamówień publicznych; w tym kontekście podkreśla, że walka z korupcją jest centralnym elementem całego procesu akcesji, a niewdrożenie zapobiegawczych środków antykorupcyjnych utrudni absorpcję pomocy unijnej w przyszłości;

Część IV Sprawozdanie specjalne nr 16/2011 Trybunału Obrachunkowego zatytułowane: „Pomoc finansowa Unii Europejskiej na rzecz likwidacji obiektów jądrowych w Bułgarii, na Litwie i Słowacji: osiągnięcia i przyszłe wyzwania”

63. podkreśla, że likwidacja będzie nabierającym znaczenia problemem w najbliższych latach, ponieważ jedna trzecia z 133 reaktorów funkcjonujących w 14 państwach członkowskich będzie musiała zostać zamknięta do 2025 r. ⁽¹⁾;
64. wzywa Komisję Budżetową i Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii do wzięcia pod uwagę ustaleń Komisji Kontroli Budżetowej podczas negocjowania nowych wieloletnich ram finansowych (2014–2020);

⁽¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2007 r.: Drugie sprawozdanie w sprawie wykorzystania zasobów finansowych przeznaczonych na likwidację instalacji jądrowych, zużytego paliwa i odpadów promieniotwórczych (COM(2007) 794), s. 10.

Ustalenia Trybunału Obrachunkowego

65. uważa, że ustalenia Trybunału Obrachunkowego można podsumować następująco:
- „a) W rezultacie stosunkowo nieprecyzyjnych ram polityki w programach nie korzystano z kompleksowej oceny potrzeb, ustalenia priorytetów, ustanawiania szczegółowych celów i rezultatów, które należy osiągnąć. Zakres odpowiedzialności jest rozproszony, zwłaszcza w odniesieniu do monitorowania i osiągania celów programu jako całości. Nadzór Komisji dotyczy głównie wykonania budżetu i realizacji projektu.
 - b) Nie opracowano wspólnej oceny postępów w procesach likwidacji i łagodzenia jej skutków. W przypadku kluczowych projektów infrastrukturalnych odnotowano opóźnienia i przekroczenie kosztów.
 - c) Chociaż reaktory zostały wygaszone w latach 2002–2009, realizacja programów nie wywołała jeszcze wymaganych zmian organizacyjnych, które umożliwiłyby przekształcenie operatorów w skuteczne organizacje odpowiadające za likwidację.
 - d) Dostępne obecnie środki finansowe (w tym wkład UE do roku 2013 o wartości 2,85 mld euro) nie wystarczą. Deficyt finansowania jest znaczący (około 2,5 mld euro)”⁽¹⁾;
66. stwierdza ponadto, że w schemacie finansowania zaproponowanym przez Komisję nie przewidziano kompleksowej oceny *ex ante*;

Wnioski Parlamentu

67. przyznaje, że sytuacja opisana w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego odnosi się do okresu do końca 2010 r., po którym Komisja podjęła pewne kroki;
68. stwierdza, że ogólnym celem Unii w dziedzinie energii jądrowej jest maksymalne bezpieczeństwo jądrowe;
69. zapoznał się z opinią Komisji, która stwierdza, że stworzyła ramy proceduralne określające szczegółowe cele, definiujące role i obowiązki oraz jasno określające wymogi dotyczące sprawozdawczości i nadzoru⁽²⁾;
70. zapoznał się z odpowiedzią Komisji, w której wyjaśnia ona, że ocena potrzeb była częścią oceny skutków (SEC(2011) 1387) przeprowadzonej w 2011 r.; odnotowuje, że ocena skutków obejmowała osiągnięte postępy, nierozwiązane problemy i ogólny zarys sytuacji finansowej;
71. przypomina, że traktaty o przystąpieniu Bułgarii i Słowacji ustanawiają limity na dostarczanie przez Unię pomocy finansowej odpowiednio do 2009 r. i do 2006 r.;
72. z zadowoleniem przyjmuje wniosek w sprawie rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia unijnego programów pomocy dotyczących likwidacji obiektów jądrowych realizowanych w Bułgarii, na Litwie i na Słowacji (COM(2011) 783), który sporządzono po obszernych konsultacjach z zainteresowanymi stronami, odnośnymi państwami członkowskimi – Bułgarią, Litwą i Słowacją – oraz grupami ekspertów od likwidacji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jako materiały wyjściowe wykorzystano ustalenia przedstawione w rezolucji Parlamentu z dnia 5 kwietnia 2011 r.⁽³⁾ oraz wnioski i zalecenia z kontroli wykonania zadań likwidacyjnych przeprowadzonej przez Trybunał Obrachunkowy w 2011 r.;
73. odnotowuje, że eksperci wezwali do opracowania solidnego, kompletnego i szczegółowego planu likwidacji, który będzie stanowił podstawę do świadczenia przez Unię dalszej pomocy, z uwzględnieniem pełnych kosztorysów aż do dnia zakończenia likwidacji; uważa, że należy jednoznacznie określić poziom dofinansowania krajowego oraz sposób jego zapewnienia w perspektywie długoterminowej;

⁽¹⁾ Sprawozdanie specjalne nr 16/2011, s. 7.

⁽²⁾ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2011 r. w sprawie wykorzystania w latach 2004–2009 środków finansowych przeznaczonych dla Litwy, Słowacji i Bułgarii na rzecz wspierania likwidacji przedterminowo zamkniętych elektrowni jądrowych zgodnie z aktami przystąpienia (COM(2011) 432).

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 kwietnia 2011 r. pt. „Efektywność i skuteczność finansowania UE w dziedzinie likwidacji elektrowni jądrowych w nowych państwach członkowskich” (Dz.U. C 296 E z 2.10.2012, s. 19).

74. odnotowuje z zadowoleniem, że zainteresowane strony wyraźnie poparły określone w ww. ocenie skutków Komisji⁽¹⁾ kluczowe etapy, jak również ukierunkowanie pomocy unijnej na realizację konkretnych etapów kluczowych, przynoszących Unii największą wartość dodaną; odnotowuje, że od samego początku należy uwzględnić procedury przestrzegania przepisów oraz ściśle monitorowanie kosztów;
75. powtarza i podkreśla wzajemne zobowiązania podjęte przez UE i Bułgarię, Słowację i Litwę dotyczące likwidacji, odpowiednio, czterech bloków w elektrowni jądrowej Kozłoduż, bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 oraz bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Ignalina;
76. ubolewa nad faktem, że w przypadku elektrowni jądrowej Ignalina szczególnie istotne projekty, takie jak B1 i B234, napotkały poważne opóźnienia z powodu sporów technicznych i komercyjnych, które spowodowały znaczne straty ekonomiczne i zakłóciły ciągłość procesu likwidacji;
77. uważa, że plan działania zawierający ustalone rozwiązania techniczne, uzgodniony w lipcu 2012 r. przez elektrownię jądrową Ignalina i NUKEM/GNS, stanowi ważny krok naprzód w procesie przełamania impasu związanego z instalacją B1 służącą do tymczasowego magazynowania wypalonego paliwa;
78. ubolewa nad faktem, że planowany termin publikacji szczegółowego sprawozdania z postępów w realizacji planu działania, tj. 5 października 2012 r., nie został dotrzymany;
79. z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte w niektórych kwestiach objętych planem działania, takich jak zatwierdzanie pojemników i środki usprawniające w odniesieniu do dźwigów;
80. jest jednak nadal zaniepokojony tym, że wciąż nie osiągnięto porozumienia co do nierozwiązanych kwestii, takich jak zagadnienia dotyczące amortyzatorów i postępowania w przypadku wycieku i uszkodzenia paliwa, które utrudniają szybkie wdrożenie wspomnianego powyżej planu działania;
81. apeluje do obu zainteresowanych stron o szybkie i terminowe porozumienie w sprawie wszystkich pozostałych kwestii;
82. popiera ustalenia misji informacyjnej Komisji Kontroli Budżetowej na Litwie w dniach 10–12 lipca 2012 r. i w związku z tym uważa, że należy wstrzymać pomoc finansową Unii do czasu znalezienia rozwiązania w sprawie projektów B1 i B234;
83. popiera wniosek Komisji w sprawie przeznaczenia dodatkowych 230 mln EUR na elektrownię jądrową Ignalina w latach 2014–2017; przypomina, że środki finansowe należy przyznawać wyłącznie po spełnieniu warunków *ex ante* określonych we wspomnianym powyżej wniosku w sprawie rozporządzenia Rady, i uważa, że po tym terminie nie należy udzielać dalszego unijnego wsparcia finansowego;
84. nalega na to, że działania likwidacyjne muszą być zaplanowane w taki sposób, aby były bezpieczne i skuteczne i by umożliwiały szybkie wydanie zezwolenia na likwidację, w terminie przewidzianym w harmonogramach zawartych w odnośnych planach likwidacji;
85. wzywa Komisję, aby przekazała Parlamentowi ocenę potrzeb finansowych związanych z nieodwracalną i całkowitą likwidacją tych trzech elektrowni jądrowych;
86. przypomina, że jedynie krajowe organy regulacyjne w dziedzinie jądrowej mogą wydawać zezwolenia na likwidację osobom prawnym, w ścisłej zgodności z odnośnym prawodawstwem krajowym;

(1) SEC(2011) 1387, s. 34, zob. załącznik 1.

87. wzywa rząd Litwy do utworzenia niezależnego zespołu zarządzającego projektami B1 i B234; zauważa, że należy również wprowadzić niezależne zarządzanie projektami wdrażanymi przez elektrownię jądrową Ignalina zgodnie z propozycją litewskiego Krajowego Urzędu ds. Audytu;
88. apeluje o ustalenie jasnego, jednoznacznego terminu otrzymywania zezwoleń na likwidację, jeśli nie został on jeszcze ustalony;
89. z zaniepokojeniem odnotowuje opóźnienia w budowaniu i finalizowaniu tymczasowych obiektów do składowania zużytego paliw, gdyż dopóki te obiekty nie będą dostępne, nie można będzie usunąć jądrowych prętów paliwowych; zauważa, że w odniesieniu do elektrowni jądrowej Ignalina priorytetem musi być usunięcie i bezpieczne tymczasowe składowanie prętów jądrowych z bloku 2;
90. wnosi o to, by w odniesieniu do konfliktów wynikających z różnych interpretacji umów, udzielania zamówień oraz trwających sporów technicznych i handlowych między elektrownią jądrową Ignalina a głównym wykonawcą obu projektów zastosowano arbitraż; uważa, że do czasu rozstrzygnięcia sporu należy wstrzymać wszelką dodatkową pomoc finansową ze strony Unii; apeluje do Komisji, aby informowała Parlament o aktualnej sytuacji w drodze rocznego sprawozdania;
91. jest głęboko zaniepokojony tym, że Trybunał Obrachunkowy oszacował wysokość brakujących środków na dokończenie projektów likwidacji na 2 500 mln EUR, co powoduje istotny niedobór finansowania;
92. apeluje do Komisji o współpracę z rządami Bułgarii, Litwy i Słowacji oraz o zapewnienie jak największych postępów w procesie likwidacji elektrowni jądrowych poprzez udostępnienie wystarczających środków finansowych do 2017 r., a w razie potrzeby do 2020 r.; wzywa przy tym Komisję do określenia ambitnych celów dotyczących wykonania i monitorowania postępów w ich realizacji; jest zdania, że w przypadku nieosiągnięcia tych celów muszą być stosowane kary; wzywa do przedkładania Parlamentowi rocznego sprawozdania z postępów;
93. zauważa, że od rozpoczęcia likwidacji elektrowni jądrowych na Litwie, Słowacji i w Bułgarii określono jasno zakresu odpowiedzialności i zobowiązań państw członkowskich uczestniczących w procesie likwidacji; zauważa, że obciążenia wynikające dla państw członkowskich zamykających elektrownie jądrowe z odpowiedzialności za cały proces likwidacji są nieproporcjonalnie duże;
94. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ww. wniosek w sprawie rozporządzenia Rady (COM(2011) 783) ustanawia dla trzech omawianych państw członkowskich nie tylko ogólne cele, ale również cele skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne, terminowe; odnotowuje, że na poziomie projektów, w ramach działań wdrażających i w rocznych programach prac zostaną ustalone dalsze cele i wskaźniki wykonania;
95. jest zdania, że we wniosku dotyczącym rozporządzenia Rady podstawę prawną przyznania dodatkowych środków finansowych na program Ignalina powinien stanowić protokół nr 4 do Aktu przystąpienia, a nie art. 203 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
96. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w terminie do końca 2015 r. Komisja sporządzi sprawozdanie z oceny dotyczące osiągnięcia celów wszystkich działań, na poziomie rezultatów i skutków, skuteczności wykorzystania środków oraz ich wartości dodanej dla Unii, pod kątem decyzji zmieniającej lub zawieszającej prowadzone działania; zwraca się do Komisji o przekazanie mu kopii tego sprawozdania;
97. wzywa Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) do udostępnienia Parlamentowi sprawozdań z realizacji projektu w Bułgarii, na Litwie i Słowacji;
98. zwraca się do Komisji i DO Trybunału Obrachunkowego o ocenę wartości dodanej współpracy z EBOR i jego zdolności do zarządzania funduszami zważywszy, że Unia zapewnia 96 % finansowania;

99. apeluje do Komisji o sporządzenie sprawozdania na temat procesów likwidacji w tych trzech państwach; apeluje również do Komisji o sporządzenie sprawozdania na temat procesów likwidacji elektrowni jądrowej w Greifswald w celu określenia najlepszych praktyk technicznych i organizacyjnych i utworzenia tym samym płaszczyzny odniesienia dla przyszłych projektów likwidacji;

Część V Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 1/2012 zatytułowane „Skuteczność pomocy rozwojowej Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego w Afryce Subsaharyjskiej”

100. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego oraz jego ogólny wniosek, że pomoc rozwojowa Unii na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego w Afryce Subsaharyjskiej jest w przeważającej mierze skuteczna i że znacznie przyczynia się do postępów w osiągnięciu bezpieczeństwa żywnościowego w państwach partnerskich, które nie posiadają jeszcze zrównoważonego i stabilnego sektora rolnego; zauważa jednak, że według Trybunału Obrachunkowego w niektórych obszarach istnieje pole do znacznej poprawy;
101. odnotowuje z zadowoleniem ustalenia Trybunału Obrachunkowego, z których wynika, że tam, gdzie bezpieczeństwo żywnościowe jest częścią strategii realizowanej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), pomoc rozwojowa Unii w dużej mierze odpowiada potrzebom i priorytetom Afryki Subsaharyjskiej, oraz że Komisja skupiła pomoc rozwojową w krajach o największej liczbie niedożywionej ludności;
102. zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że w ramach pomocy rozwojowej udzielanej przez Unię należy się bardziej skupić na bezpieczeństwie żywnościowym;
103. ubolewa nad tym, że w ramach dziesiątego EFR bezpieczeństwo żywnościowe, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich określono jako główny sektor w przypadku mniejszej liczby krajów partnerskich niż w ramach dziewiątego EFR oraz że kilka krajów, w których występuje brak bezpieczeństwa żywnościowego, otrzymało bardzo niewielką pomoc rozwojową Unii w tym obszarze lub nie otrzymało jej wcale; zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że jest to niespójne z krytyczną sytuacją, jeżeli chodzi o realizację 1. milenijnego celu rozwoju, którym jest wyeliminowanie skrajnego ubóstwa i głodu, a także z oczekiwaniem, że EFR potraktuje kwestię bezpieczeństwa żywnościowego jako główny priorytet; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia baczniejszej uwagi na tę dziedzinę przy opracowywaniu krajowych dokumentów strategicznych EFR oraz do przeznaczania znaczniejszych środków finansowych na ten cel;
104. popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego dotyczące przeprowadzania zorganizowanej oceny sytuacji w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego w każdym kraju i systematycznego uwzględniania możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia unijnego przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i programowania przez Komisję pomocy rozwojowej Unii; wzywa Dyрекcję Generalną Komisji ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid, aby zadbała o uwzględnianie danych i analiz pochodzących z jednostek terenowych Dyrekcji Generalnej ds. Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności oraz z innych źródeł oraz aby pomogła wprowadzić skuteczne systemy wczesnego ostrzegania o zagrożeniach dla bezpieczeństwa żywnościowego; wzywa również ESDZ, by pomogła rządowi stworzyć odpowiednie warunki do zrównoważonego zarządzania tymi systemami oraz wdrażać strategie prewencyjne zwiększające odporność najsłabszych podmiotów;
105. zauważa, że po kryzysie żywnościowym z 2008 r., który głęboko dotknął wiele krajów Afryki Subsaharyjskiej, ceny żywności stopniowo powróciły do poprzednich poziomów i że prawdopodobnie wciąż będzie panować zmienność cen i spekulacja; wzywa Komisję do opracowania strategii reagowania na różne ewentualności oraz do przedstawienia odpowiednich wniosków; apeluje do Komisji, aby zwróciła uwagę również na fakt, że rosnące stopniowo ceny żywności są raczej częścią wyraźnej długofalowej tendencji wzrostowej, a nie krótkotrwałej sytuacji, w związku z czym wymagają długofalowej całościowej strategii powiązanej bezpośrednio z szerszymi celami rozwoju; apeluje o włączenie do wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 nowego instrumentu żywnościowego lub porównywalnego instrumentu w celu zapewnienia zdolności Unii do sprawnego reagowania na nowe kryzysy żywnościowe przy użyciu podobnych środków z uwagi na nieprzewidywalność nowych kryzysów żywnościowych i większej zmienności cen żywności; uważa, że spekulacja finansowa powoduje nasilenie się zmienności cen żywności, w związku z czym należy skutecznie zwalczać spekulację, m.in. za pomocą uregulowania rynków instrumentów pochodnych oraz nadzoru nad nimi;
106. ubolewa nad tym, że mimo silnego wzrostu gospodarczego jedna czwarta ludności Afryki Subsaharyjskiej nadal cierpi z powodu niedożywienia; zwraca uwagę, że region ten dysponuje technologiami, wiedzą i zasobami naturalnymi, by zmienić tę sytuację; podkreśla, że pokój, demokracja i stabilność polityczna mają istotne znaczenie, jako że dostęp do ziemi i rynków, prawa własności i edukacja umożliwią większe wpływy i odpowiedzialność władz i organów publicznych;

107. zwraca uwagę na wskazane przez Trybunał Obrachunkowy niedociągnięcia w koordynacji wykorzystania środków przyznanych w ramach EFR i pozycji w budżecie „bezpieczeństwo żywnościowe” na okres 1996–2006; wzywa Komisję do ujednoczenia celów obu instrumentów z zamiarem zadbania o to, by uzupełniały się one nawzajem oraz by jak najefektywniej wykorzystać przedmiotowe środki;
108. uważa, że Komisja powinna systematycznie uwzględniać sytuację w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, a zwłaszcza stały brak bezpieczeństwa żywnościowego, szczególnie przy wdrażaniu polityki Unii na rzecz rozwoju;
109. podkreśla znaczenie ściślejszego połączenia pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju w celu zapewnienia skuteczności pomocy; ponownie podkreśla wagę przeznaczenia odpowiedniego odsetka unijnej oficjalnej pomocy rozwojowej na sektor rolny; ubolewa nad tym, że od lat 80. ubiegłego stulecia nastąpiła drastyczna redukcja poziomu pomocy rozwojowej przyznawanej na sektor rolny, oraz wzywa Komisję do traktowania priorytetowo rolnictwa w ramach pomocy rozwojowej, w tym do wsparcia rolników w dostępie do rynków zbytu; podkreśla, że pomoc rozwojowa stanowi część szerszego systemu, w którym handel, przekazy pieniężne i inne źródła dochodu mają obecnie większe znaczenie niż suma płatności w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej na rzecz większości krajów rozwijających się, a także że wspólna polityka rolna utrudnia swobodną i sprawiedliwą wymianę handlową z rynkami wschodzącymi;
110. podkreśla, że należy zająć się całym łańcuchem żywnościowym „od pola do stołu”, aby poprawić odporność sektora rolnego; uważa, że długoterminowe zobowiązania polityczne rządów państw Afryki Subsaharyjskiej są niezbędne, by zwiększyć odporność sektora rolnego; podkreśla, że tymczasowe dotacje w formie nasion znoszących ekstremalne warunki pogodowe mogą stanowić duże zabezpieczenie dla drobnych producentów rolnych i rodzin, które w przeciwnym razie byłyby poważnie zagrożone; podkreśla znaczenie wczesnego ostrzeżenia i działań zapobiegawczych w zakresie higieny, nasion i pasz; ubolewa nad przemocą i brakiem bezpieczeństwa, które stanowią przeszkodę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego w przyszłości;
111. podkreśla konieczność ponownego skoncentrowania się na polityce żywnościowej wykraczającej poza pomoc żywnościową, na współpracy między darczyńcami oraz między darczyńcami a beneficjentami przy większym udziale partnerów lokalnych na szczeblu europejskim i światowym, jak również zasadniczą rolę krajów partnerskich w stwarzaniu podstawowych warunków niezbędnych dla osiągnięcia znacznych postępów w tej dziedzinie, takich jak pokój wewnątrz granic i inwestycje w infrastrukturę rolniczą; podkreśla ponadto, że długoterminowy rozwój społeczny i gospodarczy wymaga trwałych źródeł dochodu innych niż pomoc; uważa, że swobodne i sprawiedliwe stosunki handlowe zgodne z zasadami Światowej Organizacji Handlu między Europą a krajami rozwijającymi się mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego i przyspieszenia rozwoju społecznego w Afryce Subsaharyjskiej;
112. zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że biorąc pod uwagę cele instrumentu żywnościowego (na lata 2008–2010) i lukę w finansowaniu między końcem okresu programowania tego instrumentu a okresem programowania następnego EFR (od 2014 r.), bardziej odpowiednim rozwiązaniem byłby dłuższy okres wdrażania tego instrumentu; podkreśla znaczenie zapewnienia ciągłości pomocy ze względu na nieustanną zmienność cen i wysoki poziom cen towarów; podkreśla, że należy dążyć – w ściślejszej współpracy ze Światowym Programem Żywnościowym, Organizacją ds. Wyżywienia i Rolnictwa oraz Międzynarodowym Funduszem Rozwoju Rolnictwa – do zapewnienia komplementarności i synergii między unijnymi programami bezpieczeństwa żywnościowego a programami wymienionych wyżej instytucji i innych międzynarodowych darczyńców;
113. jest poważnie zaniepokojony ustaleniami Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którymi zaniebano kwestię żywienia, oraz uznaje to za powód do obaw, gdyż niedożywienie jest niezwykle szkodliwe dla organizmu, zwłaszcza gdy występuje w okresie ciąży lub w ciągu pierwszych dwóch lat życia, ponieważ może prowadzić do nieodwracalnych szkód; podkreśla, że niedożywienie jest przeszkodą w rozwoju społecznym, ponieważ wyrządza nieodwracalne szkody ludziom, a państwa naraża

na ogromne straty gospodarcze i społeczne; przyjmuje z zadowoleniem postanowienie powzięte przez Komisję w komunikacie zatytułowanym „Unijne zasady ramowe dotyczące wsparcia krajów rozwijających się w zakresie wyzwań związanych z bezpieczeństwem żywnościowym” (COM(2010) 127) dotyczące włączenia do programów Unii aspektu żywieniowego; ponawia swój apel do Komisji o sporządzenie specjalnego komunikatu w sprawie tego aspektu i o włączenie do swojej polityki rozwojowej racjonalnych i wielosektorowych strategii dotyczących odżywiania; podkreśla, że jedną z najważniejszych i najbardziej opłacalnych interwencji jest wzmocnienie pozycji kobiet będące dalekością sposobem wsparcia gospodarstw domowych w priorytetowym traktowaniu opieki zdrowotnej i odżywiania dzieci;

114. zwraca uwagę na ustalenia Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którymi interwencje Unii są przeważnie dobrze opracowane i osiągają większość zamierzonych rezultatów, ubolewa jednak nad tym, że jakość celów bywała różna i trudna do zmierzenia ze względu na brak wskaźników wykonania, a trwałość rezultatów budziła wątpliwości w przypadku połowy skontrolowanych interwencji; wzywa Komisję do ustalania bardziej realistycznych i mierzalnych celów interwencji oraz do lepszego ich określania w programach ogólnego wsparcia budżetowego, przy czym szczególną uwagę należy poświęcić pobudzaniu ducha przedsiębiorczości wśród młodych ludzi oraz działaniu przeciwko dyskryminacji kobiet w sektorze rolnym;
115. jest nadal przekonany o dużym znaczeniu, jakie dla bezpieczeństwa żywnościowego ma rozwinięcie aspektu żywnościowego pomocy rozwojowej, i wzywa, by Komisja przedstawiła najpóźniej wiosną 2013 r. sprawozdania na piśmie w sprawie postępów w tej dziedzinie;
116. zauważa, że ogólny wpływ działań Unii na bezpieczeństwo żywnościowe zależy również od unijnej polityki w zakresie rolnictwa, rybołówstwa, energetyki i handlu; podkreśla, że należy dbać o spójność polityki na rzecz rozwoju zgodnie z art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także że polityka ta powinna być zgodna z zasadą „nie szkodzić”;
117. zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że Komisja powinna usilnie dążyć do lepszego wspierania stabilności finansowania programów dotyczących rolnictwa i transferu socjalnego;

Część VI Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 2/2012 zatytułowane „Instrumenty inżynierii finansowej dla MŚP współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego”

118. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne nr 2/2012, które skupia się na środkach inżynierii finansowej współfinansowanych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) w okresach programowania 2000–2006 oraz 2007–2013; przyznaje, że sprawozdanie specjalne nr 2/2012 informuje o skuteczności i wydajności środków inżynierii finansowej współfinansowanych przez EFRR oraz zostało sporządzone w oparciu o poddaną kontroli reprezentatywną grupę projektów realizowanych w Zjednoczonym Królestwie, Niemczech, Słowacji, Portugalii i na Węgrzech;
119. jest zdania, że warto przygotować takie sprawozdanie z kontroli również na zakończenie okresu programowania 2007–2013, umożliwiając tym samym wyciągnięcie dalszych wniosków dotyczących wyników współfinansowanych przez EFRR instrumentów finansowych dla MŚP; uważa ponadto, że sporządzenie takiego sprawozdania pod koniec tego okresu programowania pozwoli uniknąć powielania błędów popełnionych w przeszłości, umożliwiając tym samym zwiększenie skuteczności i wydajności środków inżynierii finansowej współfinansowanych za pośrednictwem EFRR w przyszłości;
120. podkreśla, że MŚP są podstawą gospodarki UE, tworząc miejsca pracy, innowacje i dobrobyt; zwraca jednak uwagę, że na MŚP mogą niekorzystnie wpływać niedobory finansowania – mogą one mieć trudności z uzyskaniem dostępu do rodzaju i kwot środków finansowych, które są im potrzebne w danym momencie;

121. uznaje, że w dobie ograniczeń budżetowych i obniżonej zdolności sektora prywatnego do udzielania pożyczek najbardziej ucierpiały MŚP, a w szczególności mikroprzedsiębiorstwa i dlatego to one powinny uzyskać większe wsparcie unijne, tak aby nadal mogły tworzyć miejsca pracy oraz zapewnić innowacje i wzrost; stwierdza, że należy zwrócić szczególną uwagę na MŚP działające na rzecz zrównoważonego rozwoju na poziomie lokalnym oraz odnotowuje, że polityka spójności – stanowiąca podstawowy instrument inwestycyjny na rzecz konwergencji i zrównoważonego rozwoju całej Unii – jest jednym z dwóch głównych kanałów przekazywania MŚP unijnego wsparcia; podkreśla w związku z tym, że należy w przyszłości rozszerzyć wykorzystanie instrumentów finansowych w polityce spójności w odniesieniu do MŚP, ponieważ można dzięki temu zagwarantować fundusze odnawialne, wspierać partnerstwa publiczno-prywatne i osiągać efekt mnożnikowy z budżetem UE;
122. przypomina, że aby wspierać przedsiębiorczość, Unia realizuje swą politykę w zakresie przedsiębiorstw i spójności głównie za pomocą dotacji, ale stopniowo coraz częściej za pomocą instrumentów finansowych w ramach EFRR; zwraca uwagę, że instrumenty finansowe mają charakter zwrotny i rotacyjny, co umożliwia korzystanie z nich kolejnym MŚP;
123. przyznaje, że realizacja programów dotyczących dostępu do finansowania wymaga aktywnego udziału pośredników finansowych, którzy przekształcają fundusze publiczne w instrumenty finansowe dla MŚP; zwraca uwagę, że fundusze publiczne mogą zostać powiększone o dodatkowe fundusze pochodzące z sektora prywatnego, co zwiększa łączną kwotę dostępną na inwestycje w MŚP; zwraca uwagę, że tego rodzaju działania definiowane są zwykle jako efekt dźwigni lub efekt mnożnikowy;
124. podkreśla, że ograniczenia w dostępie do finansowania doprowadziły do zmniejszenia liczby nowych przedsiębiorstw, co oznacza że instrumenty finansowe współfinansowane za pośrednictwem EFRR odgrywają również coraz ważniejszą rolę jako czynnik pobudzający przedsiębiorczość;
125. przypomina, że w prowadzonej kontroli Trybunał Obrachunkowy skupiał się na środkach inżynierii finansowej współfinansowanych przez EFRR w okresach finansowania 2000–2006 i 2007–2013 oraz że wyniki kontroli opierają się na bezpośrednim przeglądzie reprezentatywnej grupy projektów oraz na analizie systemów zarządzania, nadzoru i informacji Komisji i państw członkowskich;
126. zwraca uwagę, że podczas prowadzonej kontroli Trybunał Obrachunkowy skupiał się na trzech głównych typach instrumentów finansowych: instrumentach kapitałowych, pożyczkowych i gwarancyjnych; odnotowuje, że wszystkie te instrumenty kwalifikują się do współfinansowania z EFRR, jednak muszą one być zgodne z unijnymi i krajowymi zasadami dotyczącymi kwalifikowalności; powtarza, że głównym celem kontroli była ocena skuteczności i wydajności wydatków EFRR na środki inżynierii finansowej dla MŚP;
127. z zadowoleniem przyjmuje ustalenia i zalecenia Trybunału Obrachunkowego dotyczące oceny luk w finansowaniu; odnotowuje, że we wniosku ustawodawczym⁽¹⁾ dotyczącym następnego okresu programowania nadano tej ocenie charakter obowiązkowy, czyniąc z niej ocenę *ex ante*; wzywa Komisję do wprowadzenia odpowiednich wymogów, w tym wskaźników ilościowych, w zakresie roli i stosowania oceny *ex ante* do odnośnych uregulowań prawnych jako część aktu podstawowego; uważa, że we wniosku ustawodawczym dotyczącym następnego okresu programowania należy zająć się również kwestią przepisów dotyczących rotacyjności;
128. zwraca uwagę, że przepisy dotyczące funduszy strukturalnych pozwalają na uprzywilejowane traktowanie sektora prywatnego w stosunku do sektora publicznego; zachęca Komisję do znalezienia właściwego uzasadnienia tego rodzaju traktowania sektora prywatnego, jako że może ono spowodować ograniczenie zdolności do odzyskiwania nadprogramowych funduszy i przyznawania ich innym MŚP;

⁽¹⁾ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (COM(2011) 615/2).

129. jest zaniepokojony ustaleniem Trybunału Obrachunkowego, że skuteczność i wydajność środków obniżyły następujące poważne niedociągnięcia:
- w ocenach luki w finansowaniu MŚP, jeżeli były one dostępne, wystąpiły istotne niedociągnięcia, a same oceny luk nie były systematycznie upubliczniane,
 - rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych, które dotyczyły pierwotnie dotacji, zawierają istotne uchybienia, ponieważ nie uwzględniają one specyfiki instrumentów finansowych,
 - fundusze docierały do MŚP ze znacznym opóźnieniem, a w porównaniu z innymi programami UE przeznaczonymi dla MŚP zdolności EFRR w zakresie pozyskiwania inwestycji prywatnych były niewielkie;
130. przypomina również, że w opinii komisji REGI Parlamentu Europejskiego w sprawie innowacyjnych instrumentów finansowych w kontekście następných wieloletnich ram finansowych⁽¹⁾ wezwano do zagwarantowania natychmiastowej jasności, prostego charakteru i przejrzystości ram prawnych dotyczących instrumentów finansowych i spójnego prawnego odniesienia do definicji instrumentów finansowych;
131. z zaniepokojeniem zauważa, że poprzednie roczne sprawozdania z realizacji, komisje nadzorcze oraz wskaźniki programów operacyjnych uznano za niewystarczające lub niewłaściwe w stosunku do celów oraz założeń instrumentów finansowych; z zadowoleniem przyjmuje rozwój sytuacji w kwestii sprawozdawczości i nadzoru, jaki odnotowano w przypadku JEREMIE;
132. ubolewa, że na poziomie posiadanych funduszy Trybunał Obrachunkowy nie skonstatował znacznego efektu dźwigni ze strony sektora prywatnego zarówno dla okresu programowania 2000–2006, jak i 2007–2013; jest zaskoczony, że w umowach o finansowaniu zawartych między instytucjami zarządzającymi a pośrednikami finansowymi nie ma z reguły wyraźnie określonych wymogów dotyczących dźwigni finansowej, z wyjątkiem niektórych funduszy kapitałowych, które określiły prawnie wiążące wymogi w zakresie dźwigni dla współinwestorów prywatnych;
133. popiera apel Trybunału Obrachunkowego o jaśniejszą definicję koncepcji dźwigni finansowej w instrumentach finansowych; podkreśla jednak, że w związku z presją, aby zapewniać większy efekt dźwigni finansowej, należy przypomnieć, że instrumenty finansowe w polityce spójności zazwyczaj finansują projekty w słabiej rozwiniętych regionach i regionach doświadczających trudności gospodarczych, z myślą o poprawie sytuacji w przypadku niewydolności rynku i nieoptymalnego poziomu inwestycji, zatem instrumenty finansowe w polityce spójności nie skupiają się jedynie na krótkoterminowej rentowności, ale również na istotnych korzyściach społeczno-gospodarczych widocznych zwłaszcza na szczeblu regionalnym i lokalnym; wskazuje, że w procesie opracowywania i realizacji programów wielopoziomowy system rządzenia i zarządzanie dzielone stanowią podstawowe filary polityki spójności umożliwiające władzom regionalnym i krajowym udział w planowaniu i wdrażaniu programów; dlatego też podkreśla, że w ramach legislacyjnych należy zachować pewien poziom elastyczności również w odniesieniu do definicji i wymogów dotyczących efektu dźwigni finansowej;
134. dostrzega potencjał innowacyjnych instrumentów inżynierii finansowej w zakresie gromadzenia kapitału i stymulowania inwestycji, w przeciwieństwie do dotacji, postrzeganych często przez beneficjentów jako nadmiernie kłopotliwe i biurokratyczne; podkreśla, że instrumenty inżynierii finansowej mogłyby odegrać ważną rolę w realizacji celów strategii „Europa 2020” przez przyciąganie finansowania od innych inwestorów w dziedzinach mających istotne znaczenie dla Unii;
135. zauważa ponadto, że w przypadku instrumentów kapitałowych i pożyczkowych Trybunał ustalił, że osiągnięty efekt dźwigni nie był znaczny i pozostawał poniżej poziomu wyznaczonego punktem odniesienia; z zadowoleniem zauważa natomiast, że w przypadku instrumentów gwarancyjnych efekt ten był znaczniejszy;
136. wzywa Komisję, by niezwłocznie podjęła działania w odpowiedzi na ustalenia Trybunału Obrachunkowego; uważa za szczególnie ważne, by w przyszłości wzrosła zdolność EFRR do stosowania efektu dźwigni finansowej w odniesieniu do inwestycji prywatnych odpowiadających wkładowi publicznemu;

⁽¹⁾ Opinia załączona do sprawozdania A7-0270/2012.

137. wyraża zaniepokojenie z powodu powszechnych opóźnień w zakresie dostępu MŚP do finansowania w państwach członkowskich; wzywa Komisję i instytucje zarządzające, by unikały opóźnień w gwarantowaniu MŚP dostępu do środków finansowych głównie z powodów administracyjnych, prawnych, organizacyjnych lub strategicznych; wyraża ubolewanie, że dla instytucji zarządzających oznacza to, że bardziej atrakcyjne staje się rozwiązanie alternatywne, tj. udzielanie MŚP dotacji;
138. apeluje do Komisji o jak najszybsze przedstawienie kompleksowego wniosku wyjaśniającego problemy wynikające z obecnego zróżnicowania definicji MŚP w Unii w zależności od ich różnych celów lub zamierzeń, a także możliwych propozycji zaradzenia tej sytuacji;
139. ubolewa nad faktem, że w niektórych przypadkach informacje o kosztach zarządzania ponoszonych przez MŚP były niedostępne lub niewiarygodne; zwraca się do właściwych organów, aby poprawiły aktualną sytuację oraz udostępniały w przyszłości wszelkie niezbędne informacje; uznaje, że należy wprowadzić rozróżnienie w odniesieniu do kosztów instrumentów inżynierii finansowej (kosztów zarządzania funduszem powierniczym JEREMIE i kosztów zarządzania pośrednikami finansowymi) oraz kosztów ponoszonych przez MŚP;
140. ubolewa nad faktem, że w wielu przypadkach pośrednicy finansowi wyznaczeni przez odpowiednie instytucje zarządzające pobierali od poszczególnych MŚP opłaty z tytułu kosztów refinansowania i obsługi; podkreśla, że koszty te powinny być pozycjami zwykłych wydatków operacyjnych pośredników finansowych;
141. podkreśla znaczenie uproszczenia procedur administracyjnych dotyczących dostępu do finansowania, a także ograniczenia wymogów w zakresie współfinansowania;
142. wyraża zaniepokojenie faktem, że wytyczne Komisji nie określają warunków, które uniemożliwiłyby obciążanie MŚP kosztami nieopierającymi się na rzeczywistym ryzyku podjętym przez MŚP lub usługach świadczonych przez pośredników finansowych;
143. zaleca, aby wobec złożoności przepisów dotyczących instrumentów finansowych, zarządzania dzielonego oraz pomocy państwa i funduszy strukturalnych Komisja usprawniła systemy komunikacji oraz nadzoru pomiędzy Komisją, instytucjami zarządzającymi oraz beneficjentami (pośrednikami finansowymi) oraz aby zapewniła lepsze wytyczne i doradztwo biorąc pod uwagę nowe przepisy obowiązujące w ramach prawnych na lata 2007–2013;
144. popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego, według którego Komisja powinna zapewnić rzetelny i solidny technicznie system monitorowania i oceny odnoszący się konkretnie do instrumentów finansowych; zwraca się do Komisji, aby zastosowała się również do zalecenia Trybunału Obrachunkowego dotyczącego osiągnięcia porozumienia z państwami członkowskimi w sprawie niewielkiej liczby wymiernych, odpowiednich, konkretnych i jednolitych wskaźników wyników osiąganych w przypadku instrumentów finansowych, co usprawniłoby proces zarówno monitorowania, jak i kontroli;
145. odnotowuje, że rozdrobnienie terytorialne oraz niewystarczająca masa krytyczna mają wpływ na atrakcyjność instrumentów finansowych oraz narzucają pewne warunki finansowe, a być może także stosunkowo wysokie koszty zarządzania; zwraca uwagę, że te cechy EFRR utrudniały należyte gospodarowanie środkami finansowymi instrumentów finansowych w poszczególnych okresach programowania, w których EFRR udzielał wsparcia MŚP;
146. wyraża ubolewanie, że w procesie przydziału środków finansowych w ramach programu operacyjnego władze publiczne, zazwyczaj niezaznajomione z finansowaniem MŚP, przydzielały środki publiczne do funduszy w taki sposób, że ich wielkość nie osiągała często masy krytycznej; jest przekonany, że u źródła tej sytuacji były różne tematyczne programy operacyjne posiadające wiele celów gospodarczych, środowiskowych, społecznych i terytorialnych;

147. jest zdania, że przy przedstawianiu propozycji środków inżynierii finansowej instytucje zarządzające powinny upewnić się, że ich propozycja jest właściwie uzasadniona skrupulatną oceną luki w finansowaniu MŚP, opartą na znormalizowanej i wspólnie uzgodnionej metodyce; zgadza się, by Komisja zweryfikowała ich zgodność z oceną luki w finansowaniu MŚP i upewnić się co do jej jakości, przed zatwierdzeniem programów operacyjnych obejmujących środki inżynierii finansowej;
148. jest zaniepokojony brakiem informacji w państwach członkowskich na temat dostępu MŚP do źródeł finansowania; popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego, by w celu optymalizacji wysokości finansowania udostępnianego MŚP możliwie najbardziej podwyższyć wiedzę zainteresowanych podmiotów na temat szczególnych potrzeb finansowania w przypadku MŚP;
149. jest zdania, że efekt mnożnikowy powinien ilustrować stopień, w jakim wstępny wkład zarówno ze strony Unii, jak i państw członkowskich przyciągnął fundusze prywatne; jest zdania, że współfinansowanie instrumentów finansowych przez państwa członkowskie, a także wkład ze strony Unii powinny być postrzegane jako część finansowania publicznego;
150. jest zdania, że kwestie, które będą regulowane aktami delegowanymi, a mają w zamierzeniu dotyczyć innych niż istotne elementów prawodawstwa UE, nie powinny w rzeczywistości obejmować kluczowych elementów przyszłego systemu realizacji polityki spójności (!);
151. zdecydowanie zaleca, aby projektując wnioski w sprawie rozporządzeń dotyczących funduszy strukturalnych, Rada i Komisja zapewniały odpowiedniejsze ramy prawne, tak aby na koncepcję i realizację środków inżynierii finansowej nie wpływały negatywnie braki w ramach prawnych dotyczących funduszy strukturalnych, ograniczenia geograficzne i efekty rozproszenia; apeluje o to, aby doświadczenia wyniesione z obecnego okresu programowania zostały uwzględnione podczas opracowywania wniosków dotyczących rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych; uważa w szczególności, że wnioski powinny być ukierunkowane na wydajność i wyniki, a nie tylko na samą zgodność z przepisami;
152. wspiera propozycję, aby Komisja zapewniła rzetelny i stabilny pod względem technicznym system nadzoru i oceny dostosowany do instrumentów finansowych uwzględniający fakt, że instrumenty finansowe należy oddzielić od dotacji podczas nadzoru, sprawozdawczości i kontroli prowadzonej przez Komisję, a kwoty rzeczywiście wypłacane MŚP powinny być przejrzyste; zachęca Komisję, a w szczególności państwa członkowskie, aby uzgodniły niewielką liczbę wymiernych, odpowiednich, konkretnych i jednolitych wskaźników wyników dla instrumentów finansowych;
153. podziela opinię, że Komisja powinna zbadać możliwość dostarczenia państwom członkowskim ogólnodostępnych struktur i instrumentów inżynierii finansowej dla MŚP (np. dotacji z opłatami licencyjnymi, specjalnych instrumentów inwestycyjnych) jedynie w tych przypadkach, gdzie przyspieszyłyby one realizację i ograniczyły koszty zarządzania, jednak w taki sposób, aby warunek ten nie wpływał zbyt negatywnie na możliwości wykorzystania wspomnianych systemów finansowania przez MŚP; podkreśla znaczenie zagwarantowania, by inżynieria finansowa pozostawała elastyczna, tak aby można ją było dostosować zarówno do rozbieżności regionalnych, jak i zmian rynkowych;
154. zwraca uwagę, że państwa członkowskie, przy wsparciu ze strony Komisji, powinny dążyć do włączenia wszystkich instrumentów finansowych dla MŚP współfinansowanych z EFRR do pojedynczego programu operacyjnego dla każdego państwa członkowskiego lub do pojedynczej osi priorytetów w krajowym programie operacyjnym w obrębie państwa członkowskiego, w celu zrationalizowania procesu planowania oraz zlikwidowania jednego z głównych zidentyfikowanych czynników opóźniających;
155. jest zdania, że Komisja powinna zaproponować wspólną definicję efektu mnożnikowego, standardowych pojęć ponownego obiegu środków w rozporządzeniach dotyczących funduszy strukturalnych, w zależności od rodzaju funduszu powierniczego lub funduszu, a także domagać się umownie wiążących minimalnych współczynników dźwigni finansowej, jak również minimalnych okresów

(!) Takich jak przyjęcie wspólnych ram strategicznych, przyjęcie szczegółowych zasad odnoszących się do instrumentów finansowych, zobowiązania państw członkowskich dotyczące procedury zgłaszania nieprawidłowości i odzyskiwania nienależnie wypłaconych środków, warunki audytów krajowych, kryteria akredytacji organów zarządzających i organów certyfikujących.

rotacji oraz danych do obliczania wskaźników dźwigni; uważa, że koncepcję wartości dodanej należy postrzegać jako znaczący składnik w obliczaniu wskaźników dźwigni w celu realizacji właściwych celów politycznych, należy również uwzględnić warunki rynkowe; jest zdania, że w tym celu wskazane byłoby przedstawienie koncepcji europejskiej wartości dodanej w ramach prawnych na lata 2014–2020;

156. zwraca się do Rady i do Komisji, aby rozważyły alternatywne sposoby wspierania MŚP za pomocą instrumentów inżynierii finansowej, gdyby ramy polityki spójności miały okazać się nieodpowiednie; zwraca uwagę, że instrumenty takie powinno się wspierać albo za pomocą programów zarządzanych centralnie przez Komisję, specjalnych instrumentów inwestycyjnych działających we współpracy z Komisją i państwami członkowskimi, albo bezpośrednio przez państwa członkowskie;
157. przypomina, że we wspomnianej opinii Komisji Rozwoju Regionalnego w sprawie innowacyjnych instrumentów finansowych w kontekście następných wieloletnich ram finansowych z zadowoleniem przyjęto rozszerzenie w następnym okresie programowania stosowania instrumentów finansowych w ramach polityki spójności na wszystkie cele tematyczne i wszystkie fundusze wspólnych ram strategicznych;

Część VII Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 3/2012 zatytułowane: „Fundusze strukturalne: Czy Komisja skutecznie rozwiązała problem braków, jakie wykryto w systemach zarządzania i kontroli w państwach członkowskich?”

158. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 3/2012; popiera wszystkie zalecenia przedstawione przez Trybunał i wzywa Komisję do ich skutecznego wypełnienia w jak najkrótszym czasie;
159. wyraża zadowolenie z podejmowanych regularnie przez Komisję działań naprawczych oraz z faktu, że w odniesieniu do braków w 90 % przypadków podjęte zostały właściwe działania w odpowiedzi na sformułowane wezwania (pkt 27);
160. zauważa, że w przypadku blisko 75 % wezwań sformułowanych w oparciu o sprawozdania roczne, o których mowa w art. 13 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 ⁽¹⁾, nie dokonano korekt finansowych; domaga się zatem, by Komisja przedstawiła informacje dotyczące przyczyn braku korekt finansowych w tym kontekście;
161. wyraża obawy w związku z poszczególnymi wymogami Komisji w okresie programowania 2000–2006 dotyczącymi prowadzenia kontroli pierwszego szczebla, gdyż może to potencjalnie prowadzić do niewykrycia nieprawidłowych wydatków; zwraca się do Komisji o zastosowanie spójnego podejścia do wniosków dotyczących kontroli pierwszego szczebla oraz do przedstawienia informacji na temat okresów programowania następujących po latach 2000–2006; odnotowuje, że podstawa prawna na lata 2007–2013 wymaga, by instytucje zarządzające sprawdziły pod względem administracyjnym wszystkie wnioski o zwrot kosztów przedstawione przez beneficjentów zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 ⁽²⁾;
162. zwraca się do Komisji o rozpowszechnienie jeszcze bardziej szczegółowych list kontrolnych oraz podręczników sprawdzonych rozwiązań (koncentrujących się w szczególności na zasadach przyznawania środków), których państwa członkowskie będą przestrzegać, a także o zwiększenie nadzoru nad sposobem, w jaki elementy te są brane pod uwagę;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (Dz.U. L 63 z 3.3.2001, s. 21).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.U. L 371 z 27.12.2006, s. 1).

163. uważa, że kontrole pierwszego szczebla mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia uniknięcia wysokiego poziomu błędów od samego początku procesu wdrażania; dlatego uważa, że instytucja zarządzająca powinna być akredytowana przez Komisję lub Komisja powinna wspierać i nadzorować instytucję zarządzającą w prowadzeniu wspomnianych wyżej kontroli pierwszego szczebla;
164. wyraża jednak szczególne obawy w związku z następującymi uwagami:
- działania naprawcze trwały średnio 30 miesięcy (pkt 32), zaś opóźnienia były głównie przypisywane poszczególnym państwom członkowskim, pomimo że Komisja była częściowo odpowiedzialna w 39 % przypadków i w pełni odpowiedzialna w 5 % przypadków (pkt 35),
 - jedynie w 67 % przypadków Komisja uzyskała wysoki stopień pewności, że korekty finansowe były prawidłowe (pkt 55),
 - jedynie w 28 % przypadków Komisja uzyskała wysoki stopień pewności, że systemy zarządzania i kontroli w państwach członkowskich uległy poprawie w następstwie działań naprawczych (pkt 64), co oznacza, że w ramach procesu zamknięcia niezbędne będzie podjęcie znacznych wysiłków;
165. jest ponadto zaniepokojony wnioskami Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którymi kontrole następcze prowadzone przez Komisję w celu sprawdzenia prawidłowości oświadczeń państw członkowskich wymagają dodatkowych działań naprawczych w 78 % przypadków (pkt 45); w związku z tym wyraża ubolewanie, że Komisja czasem opierała się na potencjalnie niemiarodajnych informacjach, nie kwestionując w wystarczającym stopniu informacji przedstawianych przez państwa członkowskie (np. pkt 57 ramki 9 i 12), oraz że nie sprawdzała ona należyte wiarygodności informacji; podkreśla, że brak wiarygodności oświadczeń państw członkowskich wymaga przeznaczenia przez Komisję dodatkowych zasobów na kontrole; wskazuje również na potrzebę właściwego zrównoważenia kosztów i korzyści związanych z takimi kontrolami następczymi (pkt 46);
166. uważa, że można osiągnąć jeszcze wyższy poziom skuteczności dzięki wzmocnieniu roli Komisji w kontrolach *ex ante* raczej niż w kontrolach *ex post*;
167. przypomina Komisji, że poziom błędów w dziedzinie polityki spójności wzrósł, jak wskazano w sprawozdaniu rocznym Trybunału Obrachunkowego za rok 2010, co odwraca pozytywną tendencję zaobserwowaną w poprzednich latach i pozostaje w sprzeczności z ideą szybszego zmniejszenia poziomu błędów, o co apelował Parlament w kontekście absolutorium za rok 2008 ⁽¹⁾;
168. przypomina o znaczeniu nadzorczej roli, jaką odgrywa Komisja, dla jej zdolności do poniesienia ostatecznej odpowiedzialności za wykonanie budżetu, w tym w obszarach zarządzania dzielonego; przywołuje plan działania na rzecz umocnienia nadzoru Komisji nad działaniami strukturalnymi w ramach zarządzania dzielonego (COM(2008) 97) oraz ulepszone ramy prawne na okres programowania 2007–2013, których celem jest zmniejszenie poziomu błędów w odniesieniu do działań strukturalnych, a co za tym idzie, ochrona budżetu Unii; zauważa jednak, że plan działania na rok 2008 wszedł w życie dopiero pod koniec okresu programowania 2000–2006, w związku z czym mógł on objąć jedynie proces zamknięcia; dlatego wzywa Komisję do pełnego wdrożenia środków przewidzianych w planie działania na lata 2007–2013 i w dalszej perspektywie; oczekuje w tym kontekście, że Komisja doprowadzi do znacznego i stałego spadku poziomu błędów, zwłaszcza w przypadku programów, w odniesieniu do których spodziewany jest najwyższy poziom błędów; proponuje, by Trybunał Obrachunkowy dokonywał regularnie oceny jakości technicznej i etycznej krajowych instytucji audytowych, zwłaszcza pod kątem ich niezależności, oraz by przedstawiał Parlamentowi i Radzie swoje wnioski i konkluzje;
169. podkreśla, że dla zapewnienia ochrony interesów finansowych unijnych podatników szybkość jest istotą procesu kontroli; wzywa Komisję do uznania za priorytet jak najwcześniej prowadzonych kontroli, ocen i działań naprawczych w prowadzonym przez nią nadzorze nad zarządzaniem tymi funduszami;

⁽¹⁾ Zob. ust. 4 rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 5 maja 2010 r. zawierającej uwagi, które stanowią integralną część decyzji dotyczących udzielenia absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2008, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (Dz.U. L 252 z 25.9.2010, s. 39).

170. uważa, że wzmocnienie roli nadzorczej Komisji jest ciągłym procesem; wskazuje w tym kontekście na uwagi Trybunału Obrachunkowego, w świetle których, pomimo iż systemy zarządzania i kontroli były skuteczne w swoim czasie, nie oznacza to konieczności, że są one nadal skuteczne, ponieważ same systemy, jak również personel i jednostki odpowiedzialne za działania strukturalne mogą podlegać zmianom; nawołuje Komisję do przyjęcia w pełni zaleceń Trybunału Obrachunkowego; uważa, że konieczne będzie udoskonalenie planu działania, jeżeli oczekiwania dotyczące poprawy zarządzania finansowego przez Komisję nie zostaną spełnione;
171. zwraca się do Komisji o to, by podjęła starania w celu upewnienia się, że państwa członkowskie nie wpływają na ciągłość programów, dokonując zmiany jednostek, systemów i personelu odpowiedzialnego za kontrolę funduszy strukturalnych, wówczas gdy Komisja zatwierdziła te jednostki, systemy i personel jako skuteczne;
172. odnotowuje z zadowoleniem dużą liczbę działań zapobiegawczych, w tym korekty finansowe zastosowane przez Komisję w następstwie przyjęcia programu działania na rok 2008; zwraca się zatem do Komisji o przedstawienie informacji dotyczących wpływu tych działań naprawczych na ogólny poziom błędów w okresie programowania 2000–2006;
173. przypomina o zamysle „jednolitego modelu kontroli”, który został przedstawiony przez Trybunał Obrachunkowy w opinii nr 2/2004; uważa, że w skutecznym i efektywnym systemie kontroli wewnętrznej wspólne zasady i standardy powinny stanowić podstawę dla administracji wszystkich szczebli ⁽¹⁾;
174. jest przekonany, że Komisja powinna nadal dążyć do wdrożenia zasady jednolitej kontroli; podkreśla, że nadrzędne znaczenie ma zapewnienie jakości pracy instytucji audytowych w obecnym i przyszłych okresach oraz zapewnienie ich niezależności, jak również że dla osiągnięcia tego celu istotne jest ustanowienie jasnych i przejrzystych wspólnych standardów tych audytów; odnotowuje, że przy założeniu, iż instytucje audytowe osiągają wiarygodne wyniki, budżet Unii mógłby być odpowiednio chroniony nawet wówczas, gdy wystąpi wysoki poziom błędów, gdyż Komisja mogłaby zastosować korekty finansowe, aby zmniejszyć te wysokie poziomy błędów; przypomina jednak, że w takich przypadkach podatnicy krajowi muszą płacić dwukrotnie, dlatego też zapobieganie wystąpieniu błędów jest w każdym przypadku bardziej skuteczne, zarówno dla Komisji, jak i zainteresowanych państw członkowskich, niż jego późniejsze korygowanie; w tym kontekście zwraca szczególną uwagę na tiret drugie zalecenia Trybunału Obrachunkowego i nawołuje Komisję do wypełnienia tego zalecenia;
175. wzywa Komisję do ostatecznego zamknięcia okresu programowania 2000–2006 przy należyтым uwzględnieniu uwag Trybunału Obrachunkowego i do przedstawienia Parlamentowi sprawozdania na temat tego, w jaki sposób Komisja zapewni legalność i prawidłowość tego procesu;
176. ponadto wzywa Komisję do wzięcia pod uwagę wniosków przedstawionych w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego, do monitorowania realizacji działań strukturalnych w latach 2007–2013 oraz do uwzględnienia uwag Trybunału Obrachunkowego podczas dyskusji o przyszłych działaniach strukturalnych na lata 2014–2020;
177. zdecydowanie uważa, że Komisja powinna zaangażować się w większym stopniu w proces kontroli funduszy strukturalnych poprzez dalsze wspieranie instytucji zarządzających i certyfikujących państw członkowskich oraz instytucji poświadczających zamknięcie pomocy, a także nadzór nad nimi w całym procesie wdrażania i weryfikacji, tak by zagwarantować, że proces ten będzie jeszcze skuteczniejszy oraz mniej czasochłonny i oszczędny;

Część VIII Sprawozdanie specjalne nr 4/2012 Trybunału Obrachunkowego pt. „Wykorzystanie funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności do współfinansowania infrastruktury transportowej portów morskich: czy środki są inwestowane skutecznie?”

Wstęp

178. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego oraz odnotowuje krytyczną ocenę wyników zarówno Komisji, jak i państw członkowskich pod względem skuteczności i opłacalności wydatków w dziedzinie współfinansowanych projektów dotyczących portów morskich;

⁽¹⁾ Zob. ust. 61 niedawnej rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2011 r. zawierająca uwagi stanowiące nieodłączną część decyzji w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2009, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (Dz.U. L 250 z 27.9.2011, s. 33).

179. z zadowoleniem zauważa, że Komisja zgodziła się z większością zaleceń Trybunału Obrachunkowego;

180. uważa, że większość działań podjętych przez Komisję w celu zapobieżenia przyszłym niedociągnięciom w rodzaju ujawnionych w sprawozdaniu jest w stanie doprowadzić do realizacji celu, jakim jest skuteczniejsze i bardziej opłacalne wydatkowanie środków finansowych;

181. uważa jednak, że konieczne są dalsze działania Komisji;

Ustalenia

182. jest zaniepokojony faktem, że:

- z 27 przeanalizowanych projektów 4 nie były ukończone w chwili zamknięcia sprawozdania, a 2 pozostawały niezakończone w styczniu 2012 r.,
- procedury administracyjne związane z wydawaniem pozwoleń budowlanych i innych często były czasochłonne i uciążliwe, a w niektórych przypadkach prowadziły do opóźnień i dodatkowych wydatków,
- cele dwóch projektów nie były zgodne ani z polityką transportową, ani z opisem w programie operacyjnym, w ramach którego były finansowane;

183. zwraca uwagę, że:

- w chwili zamknięcia sprawozdania 4 projekty nie były w eksploatacji pomimo ukończenia, są jednak wykorzystywane obecnie,
- w żadnym ze skontrolowanych regionów nie przewidziano długoterminowych planów strategicznych rozwoju portu; plany takie nie stanowiły jednak warunku finansowania;

184. zgadza się z Komisją, że wyniki i wpływ inwestycji w infrastrukturę transportową nie zawsze są zauważalne natychmiast po zakończeniu prac budowlanych, gdyż potrzeba pewnego czasu na ich materializację;

185. stwierdza, że:

- Komisja nie otrzymuje wystarczających informacji na temat postępów w realizacji projektów, gdyż dostępne informacje nie doprowadziły do działań mających na celu zaradzenie uchybieniom w projektach,
- wskazówki i sesje szkoleniowe zapewniane przez Komisję same w sobie nie wystarczały do rozszerzenia wiedzy na temat zasad należytego zarządzania finansowego,
- przepisy określające doradczą rolę Komisji w komitetach monitorujących mogą być zbyt ograniczające, a jej „inne narzędzia” mające wpłynąć na skuteczność wydatków – nieefektywne, gdyż Trybunał Obrachunkowy stwierdził, że mało wskazuje na to, by Komisja interweniowała w komitetach, aby zapewnić skuteczność wydatków lub ustalić wskaźniki wyników i wpływu,
- ponieważ porty jachtowe są dostępne jedynie dla niewielkiej części ludności, nie mogą być uznawane za służące poprawie dostępu do wysp, a zatem ich budowa nie jest zgodna z polityką transportową, z wyjątkiem sytuacji, w której małe statki powszechnie wykorzystuje się jako środek regularnego transportu między wyspami, a budowa portu jachtowego polepszyłaby połączenia wśród całej ludności,

- suche doki do budowy jednostek specjalnych nie są zgodne z celami wytycznych TEN-T, nawet jeśli można wykorzystywać je do przeglądów, gdyż w żadnym wypadku nie odpowiadają „Szczegółowej specyfikacji dotyczącej projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania i odnoszących się do sieci portów morskich”, określonej w sekcji 5 ust. 2 (III) załącznika II do decyzji nr 1692/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, zmienionej decyzją nr 1346/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾;

Zalecenia Trybunału Obrachunkowego

186. popiera zalecenia Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którymi Komisja powinna:

- dążyć do uzależnienia pomocy udzielanej w ramach polityki spójności na rozwój infrastruktury portów morskich od istnienia kompleksowej długoterminowej strategii rozwoju portów,
- prowadzić kontrole na miejscu dotyczące skuteczności w trakcie budowy,
- prowadzić kontrole *ex post* wykorzystania i funkcjonowania współfinansowanej infrastruktury na podstawie analizy ryzyka,
- udoskonalić procedurę oceny dużych projektów i projektów Funduszu Spójności, tak aby poprawić wykrywalność poważnych uchybień i zapewnić podejmowanie odpowiednich działań zaradczych,
- dążyć do wprowadzenia zasady uzależnienia unijnego finansowania od rezultatów,
- zachęcać instytucje zarządzające do wykorzystywania wskaźników wyników i wpływu;

187. przychylnie odnosi się do faktu, że Komisja:

- wprowadziła uwarunkowania *ex ante* w celu zapewnienia istnienia długotrwałych planów strategicznych przed wydaniem jakiegokolwiek decyzji w sprawie finansowania w odniesieniu do ram polityki spójności na lata 2014–2020,
- prowadziła wizytacje w miejscach realizacji projektów i organizowała spotkania techniczne z właściwymi organami,
- zaczęła prowadzić kontrole zamykające projektów współfinansowanych przez EFRR oraz Fundusz Spójności w okresie programowania 2000–2006, wybranych na podstawie analizy ryzyka,
- udoskonaliła procedurę decyzyjną na lata 2007–2012, wprowadzając standaryzację procedury decyzyjnej w odniesieniu do dużych projektów, ujednolicone formularze wniosków i obowiązkową konsultację z właściwymi służbami Komisji oraz wprowadzając inicjatywę JASPERS (wspólna inicjatywa wsparcia projektów w regionach europejskich), która powinna umożliwić państwom członkowskim składanie lepszych wniosków,
- opracowała założenia kontroli realizacji zadań, mające stanowić podstawę pierwszej serii ukierunkowanych kontroli, które będą prowadzone od 2012 r., a we wniosku dotyczącym ram polityki spójności na lata 2014–2020 wezwała do określenia podstaw oceny wykonania, co obejmowałoby prawo Komisji do zawieszenia płatności w przypadkach, gdy niedociągnięcia w osiąganiu celów pośrednich lub końcowych są znaczne;

Dalsze zalecenia

188. wzywa Komisję, aby:

- z pełni zgodziła się z zaleceniami Trybunału Obrachunkowego dotyczącymi wykorzystywania wskaźników wyników i oddziaływania nie tylko na poziomie priorytetów – z zakresem odpowiadającym ewentualnemu oddziaływaniu pojedynczego projektu – lecz także na poziomie projektów,

⁽¹⁾ Dz.U. L 228 z 9.9.1996, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 185 z 6.7.2001, s. 1.

- wprowadziła rozwiązanie, w ramach którego ocena wyników i wpływu inwestycji w infrastrukturę transportową byłaby prowadzona po ukończeniu prac budowlanych, gdy można już oczekiwać, że wyniki i oddziaływanie będą wyraźnie widoczne,
- prowadziła analizę porównującą średni czas realizacji oraz jakość procedur administracyjnych we wszystkich państwach członkowskich w przypadku porównywalnych współfinansowanych projektów, aby zalecać wdrożenie najlepszych praktyk,
- uwzględniła fakt, że niedociągnięcia w realizacji celów pośrednich nie zawsze są wynikiem niewłaściwego zarządzania, oraz wyłączyć z wniosku dotyczącego podstaw oceny wykonania odmowę finansowania w przypadkach, gdy brakowi pożądanym wyników inwestycji nie można było zapobiec lub gdy nie dało się go przewidzieć z perspektywy *ex ante*,
- zwiększyła ilość dostępnych informacji dotyczących postępu projektów oraz zwróciła się o zarządzenie wykrytym niedociągnięciom, co stanowiłoby warunek wstępny dalszego finansowania; brak informacji na temat realizacji projektów jest niedopuszczalny,
- prowadziła analizy skuteczności sesji szkoleniowych i wskazówek mających na celu zwiększenie wiedzy o zasadach należytego zarządzania finansowego,
- zaproponowała zmiany w przepisach prawnych w celu poprawy skuteczności roli doradczej w komitetach monitorujących oraz przeprowadziła analizę dotyczącą skuteczności wymienionych wyżej „innych narzędzi” mających wpływać na skuteczność wydatków;

Część IX Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 5/2012 zatytułowane „CRIS – Wspólny system informacyjny RELEX (Common RELEX Information System)”

189. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 5/2012, ponieważ dostarcza ono Parlamentowi, jako organowi kontrolnemu i udzielającemu absolutorium, informacje o wykonaniu budżetu;
190. wyraża zadowolenie z ogólnej opinii Trybunału Obrachunkowego, że „CRIS jest na ogół skuteczny, jeśli chodzi o spełnianie potrzeb informacyjnych Komisji w dziedzinie działań zewnętrznych” (pkt 75); jest jednak zaniepokojony pewnymi poważnymi niedociągnięciami, jakie wykryto w sprawozdaniu;
191. wzywa Komisję, aby zdefiniowała rolę CRIS i jego cele, jako że nie zostały one zaktualizowane od czasu wprowadzenia systemu w 2002 r., pomimo licznych zmian jego zakresu treściowego;
192. popiera wszystkie zalecenia Trybunału Obrachunkowego; zwraca się do Komisji o jak najszybsze ich wdrożenie w celu zaradzenia utrzymującym się niedociągnięciom;
193. podkreśla, że każda zmiana roli CRIS i jego modyfikacja powinny odzwierciedlać nowe wyzwania polityki zewnętrznej UE, jakie wprowadził Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, co zaowocuje lepszą jakością i większą spójnością danych;
194. podkreśla konieczność dostosowania funkcji sprawozdawczych CRIS do kompetencji Parlamentu w dziedzinie polityki zewnętrznej i kontroli budżetowej;

195. uważa, że pierwszorzędne znaczenie ma zalecenie nr 1, zgodnie z którym należy zdefiniować zamierzoną rolę CRIS jako systemu informacyjnego, zwłaszcza w odniesieniu do system rachunkowości memoriałowej (ABAC) Komisji;
196. jest zdania, że poprawa spójności danych pomiędzy CRIS a ABAC jest niezbędna do spójnej, przejrzystej, aktualnej i rzetelnej sprawozdawczości dotyczącej działań zewnętrznych Unii; podkreśla, że należy unikać powielania funkcji ABAC w CRIS;
197. wyraża zaniepokojenie następującymi uwagami Trybunału Obrachunkowego w odniesieniu do wydajności i skuteczności CRIS:
- rola CRIS w stosunku do ABAC nie została odpowiednio określona, co spowodowało powielenie funkcji (pkt 34 i 35) i podaje w wątpliwość wartość dodaną CRIS w związku z ogólnym kodowaniem transakcji finansowych w CRIS (pkt 35),
 - informacje pochodzące z CRIS mogą być niewiarygodne (pkt 39–41, 49–52 i 54–56) i wymagają niekiedy dodatkowych ręcznych korekt (odpowiedź Komisji na pkt 52) z powodu niedociągnięć w kodowaniu danych (pkt 38–41) lub brakujących i nieprawidłowych zapisów danych (pkt 49–51, 54 i 55),
 - nastąpiły znaczne opóźnienia w zapisywaniu informacji (faktury i sprawozdania z kontroli) w systemie CRIS (pkt 57),
 - łatwość użytkowania CRIS pozostaje najpilniejszym do rozwiązania niedociągnięciem (pkt 43 i rys. 3);
198. jest zaniepokojony, że w wyniku tych niedociągnięć istnieje ryzyko, iż informacje dostarczane Parlamentowi jako organowi udzielającemu absolutorium będą niedostatecznie wiarygodne (np. pkt 39 dotyczący wydatków w rozbiciu na kraje); odnotowuje poczynione dotychczas starania Komisji (zwłaszcza jej odpowiedzi na pkt 35, 52 i 54); zwraca się jednak do Komisji, aby jak najszybciej zaradziła tym niedociągnięciom, aby zapewnić należyte zarządzanie finansami CRIS; sugeruje, aby zwrócić szczególną uwagę na unikanie powielania funkcji, ponieważ zwiększa ono nieefektywność i stwarza ryzyko wprowadzania błędnych danych;
199. zwraca ponadto uwagę, że należy zaktualizować funkcjonowanie CRIS, aby można było otrzymywać informacje zbiorcze na temat krajów będących beneficjentami, dziedzin polityki i instrumentów finansowych, co w aktualnej formie systemu jest trudne, a nawet niemożliwe; podkreśla konieczność poprawy skuteczności i efektywności systemu dla podmiotów poprzez racjonalizację i konsolidację kodowania danych;
200. odnotowuje wyjaśnienia Trybunału Obrachunkowego dotyczące braku analizy kosztów systemu CRIS, co wynika z faktu, że kontrolę przeprowadzono w celu przeanalizowania zdolności CRIS do dostarczania Komisji potrzebnych informacji, nie zaś aby badać jego wydatki administracyjne; ubolewa jednak nad brakiem informacji o efektywności CRIS pod względem kosztów;
201. ubolewa nad brakiem jasnej, długoterminowej strategii ustanawiającej cele i funkcjonowanie CRIS w momencie powstania systemu, co ostatecznie doprowadziło do namnożenia zadań bez żadnej spójnej wizji;
202. podkreśla, że CRIS powinien posiadać standardowy mechanizm określania poziomu poufności danych oraz różnicowania praw dostępu; uważa, że należy ustanowić taki mechanizm, aby zapewnić odpowiednią poufność i integralność danych;

203. wyraża zaniepokojenie z powodu niewystarczającego bezpieczeństwa systemu; zwraca ponadto uwagę, że określenie zakresu obowiązków w dziedzinie bezpieczeństwa pozostaje niezdefiniowane i niejasne, co stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa danych; podkreśla, że dane powinny w pełni odpowiadać kryteriom Komitetu Pomocy Rozwojowej;
204. przypomina Komisji o znaczeniu przestrzegania przepisów o ochronie danych; odnosi się krytycznie do faktu, że powiadomienia przesłane inspektorowi ochrony danych nie dotyczyły wyraźnie życiorysów dołączonych do zapisów w CRIS (pkt 74);
205. wzywa Komisję, by niezwłocznie zajęła się wszystkimi niedociągnięciami wskazanymi przez Parlament i Trybunał Obrachunkowy oraz wysuniętymi przez nie zaleceniami;

Część X Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 6/2012 zatytułowane „Pomoc Unii Europejskiej dla tureckiej wspólnoty cypryjskiej”

206. przypomina, że audyt zajął się następującym problemem: „Czy Komisja skutecznie zarządza unijnym instrumentem wsparcia finansowego dla tureckiej wspólnoty cypryjskiej?”;
207. wzywa Komisję Budżetową i Komisję Kontroli Budżetowej, by wzięły ustalenia niniejszej rezolucji pod uwagę w negocjacjach nowych wieloletnich ram finansowych (2014–2020), z zastrzeżeniem ich ostatecznych wyników, aby uwzględnić zalecenie Trybunału Obrachunkowego dotyczące zapewnienia lepszego planowania, realizacji i trwałości, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 389/2006 ⁽¹⁾ w sposób nieangażujący zewnętrznego terytorium;
208. zgadza się z wnioskami ze specjalnego sprawozdania Trybunału Obrachunkowego, a mianowicie że „w programie osiągnięto pewne pozytywne rezultaty, ale ich trwałość jest często wątpliwa, w szczególności z uwagi na niepewność przyszłego finansowania UE” oraz że Komisji udało się „opracować program, który uwzględni wszystkie sektory, o których mowa w celach rozporządzenia i nadaje im odpowiedni priorytet” oraz że „w obliczu znacznych ograniczeń Komisja znalazła również sposób, aby szybko ustanowić biuro terenowe ds. zarządzania programem w północnej części Cypru oraz zastosować w dużej mierze odpowiednie metody realizacji oraz środki ograniczania ryzyka. Główne uchybienia w zarządzaniu programem wynikały z tego, iż biuro terenowe ds. programu nie funkcjonowało w ramach bardziej zdecentralizowanych procedur, tak jak ma to miejsce w przypadku delegatur Unii, oraz z tego, iż umowy pracowników były zbyt krótkie, aby mogli oni zarządzać finansowanymi projektami od początku do końca. Ponadto monitoring w ramach wspólnego zarządzania z ONZ nie był wystarczający”;
209. zauważa, że program wspomógł bardzo wielu beneficjentów w społeczności tureckich Cypryjczyków; ubolewa jednak nad faktem, że nie udało się zrealizować największego projektu, czyli budowy zakładu odsalania wody morskiej (27,5 mln EUR) z uwagi na ograniczenia narzucone przez armię turecką; stwierdza, że ogranicza to w istotny sposób skuteczność programu;
210. podkreśla, jak ważne jest kontynuowanie niesienia pomocy wspólnocie Cypryjczyków pochodzenia tureckiego zgodnie z postanowieniami rozporządzenia (WE) nr 389/2006, na co również zwróciła uwagę Komisja w odpowiedzi na specjalne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego; podkreśla, że aby ułatwić proces ponownego zjednoczenia ważne jest zbliżenie społeczności Cypryjczyków pochodzenia tureckiego do Unii; uważa zatem, że w przyszłości powinno się zwiększyć środki przeznaczone na (i) promocję rozwoju społeczno-gospodarczego; (ii) rozwijanie i restrukturyzację infrastruktury; (iii) rozwiązania sprzyjające pojednaniu, strategię budowania zaufania i wspierania społeczeństwa obywatelskiego; (iv) zbliżenie społeczności Cypryjczyków pochodzenia tureckiego do Unii; (v) przygotowanie tekstów prawnych zgodnych z dorobkiem wspólnotowym; (vi) przygotowania do wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego oraz do promowania w pierwszym rzędzie integracji gospodarczej, i uważa również, że powinno się zintensyfikować powiązane z tymi środkami programy obejmujące obie społeczności;
211. zwraca uwagę w szczególności na podstawową rolę, jaką odgrywają projekty obejmujące obie społeczności, jak Komitet ds. Osób Zaginionych, w określaniu losów zaginionych i przyczynianiu się do międzywspólnotowego pojednania; podkreśla znaczenie zabezpieczenia koniecznych środków na działanie Komitetu ds. Osób Zaginionych i wzywa Komisję, by wspierając ten Komitet, apelowała

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 389/2006 z dnia 27 lutego 2006 r. ustanawiające instrument wsparcia finansowego w celu stymulowania rozwoju gospodarczego tureckiej wspólnoty cypryjskiej zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2667/2000 w sprawie Europejskiej Agencji Odbudowy (Dz.U. L 65 z 7.3.2006, s. 5).

do tureckich sił zbrojnych o ułatwienie mu dostępu do stref wojskowych; podkreśla konieczność finansowania projektów infrastrukturalnych i skuteczniejszej współpracy z agencjami i programami ONZ;

212. zwraca również uwagę na znaczenie dalszego wspierania pracy komisji technicznej ds. dziedzictwa kulturowego, by zapewnić odnawianie i zachowanie miejsc o wartości historycznej i religijnej, które stanowią nieodłączną część dziedzictwa kulturowego Cypru i światowego dziedzictwa kulturowego jako całości;
213. zwraca uwagę, że ogólnie mówiąc, trwałość projektów często jest wątpliwa z uwagi na ograniczone zdolności administracyjne, opóźnione przyjmowanie odpowiednich tekstów oraz niepewność co do przyszłego finansowania ze strony beneficjentów;
214. uważa, że należy także przypomnieć, iż w momencie kontroli wciąż nie było jasne, czy na realizację omawianego programu pomocy UE udostępnione zostaną dalsze znaczne środki finansowe; stwierdza, że niepewność ta utrudnia zarządzanie programem i ma negatywny wpływ na jego skuteczność i trwałość;
215. odnotowuje zalecenia Trybunału Obrachunkowego obejmujące różne scenariusze, oparte zarówno na rozwoju procesu zjednoczenia, jak i na poziomie przyszłej pomocy UE;
216. zgadza się z Komisją, że do czasu rozwiązania kwestii cypryjskiej wsparcie dla społeczności tureckich Cypryjczyków należy nadal opierać na obecnym rozporządzeniu (WE) nr 389/2006;
217. z zadowoleniem odnotowuje, że interwencje odzwierciedlają cele programu pomimo szerokiej gamy objętych nim sektorów, opóźnionego przyjęcia rozporządzenia (WE) nr 389/2006 oraz braku podejścia wieloletniego;
218. z niepokojem jednak odnotowuje, że Komisja napotyka na istotne ograniczenia w ustanowieniu i realizacji programu, że skuteczność lokalnego biura wsparcia zarządzanego przez Komisję została osłabiona przez różne czynniki, że procedury realizacji programu nie zawsze są skuteczne oraz że trwałość projektów pozostaje zagrożona pomimo uzyskania pewnych rezultatów;
219. przyjmuje do wiadomości sytuację opisaną w sprawozdaniu specjalnym Trybunału Obrachunkowego; stwierdza, że Komisja podjęła szereg inicjatyw oraz że od czasu kontroli osiągnięto dodatkową skuteczność;
220. z zadowoleniem przyjmuje także pomyślnie zakończenie działań w drodze wspólnego zarządzania z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP);
221. ubolewa nad upadkiem projektu zakładu odsalania wody morskiej, co stanowi stratę; przypomina, że ten projekt był nie tylko głównym projektem w sektorze wodnym, ale także największym projektem (stanowiącym około 10 % łącznego zakontraktowanego finansowania), który finansowano z instrumentu, oraz że zakład miał dostarczać 23 000 m³ czystej wody pitnej na dzień, co wedle szacunków pokryłoby potrzeby ok. 100 tys. mieszkańców, oraz przypomina, że zaopatrzenie w wodę staje się dla wyspy coraz poważniejszym problemem w związku ze spadkiem o 40 % średnich rocznych opadów w ciągu ostatnich 30 lat; jest głęboko zaniepokojony, że rezygnacja z projektu w wyniku ograniczeń narzuconych przedsiębiorcy budowlanemu greckich Cypryjczyków przez armię turecką oraz odmowa kontynuowania projektu przez przedsiębiorcę budowlanego po zniesieniu tych ograniczeń w marcu 2010 r. z uwagi na jego zdaniem niekorzystne warunki oznaczają, że ta istotna dla środowiska sprawa pozostaje nierozwiązana; wzywa Komisję do rozważenia możliwości wznowienia projektu;
222. nalega jednak na ochronę finansowych interesów Komisji w związku z rezygnacją z projektu zakładu odsalania wody; stwierdza, że na podstawie umowy o roboty budowlane nie dokonano żadnych płatności;

223. głęboko ubolewa, że większość działań dotyczących lokalnej i miejskiej infrastruktury została opóźniona, mimo że w większości przypadków opóźnienia te spowodowane były politycznymi trudnościami i weryfikacją własności ziemi, co w dużym stopniu pozostaje poza kontrolą Komisji i UNDP;
224. popiera wnioski Trybunału Obrachunkowego dotyczące tego, że program już osiągnął pewne pozytywne rezultaty i pomógł wielu beneficjentom wśród społeczności tureckich Cypryjczyków, w tym rolnikom, studentom i osobom korzystającym z nowych przejść; stwierdza, że jego trwałość podawana jest często w wątpliwość, zwłaszcza z uwagi na niepewność przyszłego unijnego finansowania;
225. z zadowoleniem przyjmuje konkluzję Trybunału Obrachunkowego, że pomimo trudnego kontekstu politycznego oraz napiętego harmonogramu Komisji udało się stworzyć program odzwierciedlający cele rozporządzenia (WE) nr 389/2006, a także szybko zorganizować biuro zarządzania programem i wprowadzić odpowiednie mechanizmy realizacji;
226. podkreśla przejściowy i wyjątkowy charakter pomocy unijnej dla społeczności tureckich Cypryjczyków w związku z procesem zjednoczenia Cypru; stwierdza, że Komisja popiera kontynuację wsparcia dla tureckiej wspólnoty cypryjskiej do chwili kompleksowego rozwiązania problemu cypryjskiego w ramach rozporządzenia (WE) nr 389/2006;
227. przyjmuje do wiadomości konkluzje i zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Trybunału Obrachunkowego nr 6/2012; zaleca Komisji, by uwzględniła doświadczenie nagromadzone przy wdrażaniu programu i w razie konieczności zaproponowała środki służące jego dalszej poprawie oraz informowała o tym Parlament; proponuje, by pomoc finansowa Unii na rozwój gospodarczy tureckiej wspólnoty cypryjskiej uwzględniała nie tylko nowe przedsięwzięcia, ale także konieczność zabezpieczenia trwałego charakteru projektów realizowanych aktualnie przy podejmowaniu przyszłych decyzji dotyczących przyznawania funduszy, w oparciu o obowiązujące ramy prawne oraz zgodnie z celami rozporządzenia (WE) nr 389/2006;
228. uważa, że pomoc unijna powinna dalej wspierać proces zjednoczenia Cypru; w związku z tym zaleca Komisji dalsze dążenie do osiągnięcia pięciu celów rozporządzenia (WE) nr 389/2006 przez wspieranie między innymi projektów obejmujących obie społeczności, budujących zaufanie, działań na rzecz osób zaginionych, społeczeństwa obywatelskiego (w tym również mniejszości armeńskiej i marońckiej), odnawiania i zachowania miejsc o wartości historycznej, ochrony środowiska, a także rozwoju społeczno-gospodarczego i wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego;
229. wzywa Komisję do zmaksymalizowania przepływu informacji o procedurach przetargowych dotyczących programów pojednania i wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego; zwraca uwagę w szczególności na potrzebę wspierania programów dotyczących społeczno-gospodarczej integracji i upodmiotowienia kobiet we wspólnocie Cypryjczyków pochodzenia tureckiego;

Część XI Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 7/2012 zatytułowane „Reforma wspólnej organizacji rynku wina – dotychczasowe postępy”

230. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 7/2012 zatytułowane „Reforma wspólnej organizacji rynku wina – dotychczasowe postępy”, które analizuje postęp w reformie wspólnej organizacji rynku wina wprowadzonej przez Radę w 2008 r.; zauważa, że głównym celem kontroli było ocenienie postępów w osiągnięciu jednego z głównych celów reformy, mianowicie usprawniania równowagi między podażą a popytem;
231. przypomina, że reforma wspólnej organizacji rynku wina miała na celu zrównoważenie podaży i popytu, a główne instrumenty finansowe tej reformy obejmowały tymczasowy system karczowania i ustanawianie krajowych programów wsparcia umożliwiających każdemu państwu członkowskiemu

wyбір spośród 11 dostępnych środków takich środków, które są najlepiej dopasowane do ich konkretnej sytuacji;

232. podkreśla, że kontrola dotyczyła dwóch środków pociągających za sobą największe koszty: karczowanie i restrukturyzacja i konwersja winnic, przy czym 1 074 mln EUR przeznaczono na karczowanie w trzyletnim okresie od 2008–2009 do 2010–2011, a na restrukturyzację i konwersję przeznaczono 4 200 mln EUR w dziesięcioletnim okresie od 2001 do 2010 r.;
233. zauważa, że Unia z 3,5 mln hektarów winorośli jest największym producentem wina na świecie; przypomina, że Unia w roku winiarskim 2007–2008 wyprodukowała około 160 mln hektolitrow wina, co odpowiada około 60 % światowej produkcji wina; zauważa ponadto, że miała miejsce odgórna presja na obniżanie cen wina na poziomie producenta, spotęgowana przez ogólny spadek spożycia wina w Unii w ciągu 20 lat poprzedzających 2009 r.;
234. zauważa, że sprawozdanie specjalne nr 7/2012 wykazuje, że chociaż zapotrzebowanie na karczowanie wyniosło ponad 350 000 ha, to wpływ tego środka został ograniczony do ustalonego celu 175 000 ha, a ostatecznie z wykorzystaniem dopłat unijnych wykarczowano tylko 160 550 ha; Trybunał Obrachunkowy szacuje, że system karczowania pozwolił zmniejszyć obszar winnic znajdujących się w wykazie o około 5 %, co odpowiada w przybliżeniu 10,2 mln hl wycofanego wina lub 6 % produkcji nadającej się do wykorzystania; zauważa jednak, że łączny zakres karczowania w Unii od rozpoczęcia reformy do chwili obecnej był znacznie większy i wyniósł około 300 000 hektarów, z czego na około 140 000 hektarów nie otrzymano dopłat, o czym nie wspomniano w sprawozdaniu specjalnym nr 7/2012;
235. zwraca uwagę, że Trybunał Obrachunkowy stwierdza, iż w przypadku karczowania system ten mógł być skuteczniejszy i tańszy, jako że stopy pomocy były podniesione do zbyt wysokich poziomów w pierwszym i drugim roku, kiedy zapotrzebowanie na ten środek przekraczało wartości docelowe, nawet jeśli stopy zostały obniżone do poziomów pierwotnych w trzecim i ostatnim roku funkcjonowania systemu;
236. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy uważa, że karczowanie nie zawsze dotyczyło mniej konkurencyjnych lub mniej rentownych winnic, a system finansował karczowanie niektórych winnic już zrestrukturyzowanych i zasadniczo konkurencyjnych; z ubolewaniem odnotowuje, że takie przypadki są niezgodne z celami reformy;
237. zauważa, że w sprawozdaniu specjalnym nr 7/2012 podkreśla się, że nie nastąpiło spodziewane zmniejszenie produkcji w wyniku niewystarczającego wykorzystania niektórych instrumentów organizacji wspólnego rynku, takich jak zbieranie zielonych plonów i promocja, oraz skutek odrzucenia przez Radę wniosku Komisji dotyczącego zakazu wzbogacania przy użyciu sacharozy;
238. odnotowuje, że w sprawozdaniu specjalnym nr 7/2012 uznaje się, że środki restrukturyzacyjne przyczyniły się do zwiększenia konkurencyjności sektora, ale spowodowały także w niektórych państwach członkowskich wzrost plonów, co przeciwdziało zmniejszeniu podaży;
239. odnotowuje, że Trybunał Obrachunkowy zauważa, iż Komisja nie dokonała dogłębnej analizy możliwego wpływu liberalizacji praw do sadzenia przewidzianej najpóźniej na 2018 r. i jest zdania, że taka ocena jest potrzebna do oszacowania poziomu równowagi między podażą a popytem w sektorze wina;
240. odnotowuje zaniepokojenie Trybunału Obrachunkowego tym, że Unia finansowała karczowanie w celu zmniejszenia nadwyżek wina, a jednocześnie w niektórych przypadkach restrukturyzacja i konwersja doprowadziła do zwiększenia plonów w winnicach; uważa jednak, że wzrostowi plonów może towarzyszyć poprawa konkurencyjności win, równocześnie zdecydowanie zachęcając Komisję do zagwarantowania w przyszłości odpowiedniej strategii umożliwiającej uniknięcie takiej nierównowagi;

241. w pełni zgadza się z opinią, że należało unikać karczowania niektórych zmodernizowanych winnic poprzez wyjaśnienie obowiązujących przepisów, tak by uniknąć możliwości szerokiej interpretacji oraz ustanowić dodatkowe kryteria dopuszczalności powiązane z samą winnicą, a nie tylko jej właścicielem;
242. jest zdania, że Komisja powinna dokonać przeglądu środków restrukturyzacyjnych w celu zwiększenia ich skuteczności, tak by zwiększyć konkurencyjność sektora, i utrzymać środki, które sprawdziły się w poprzednim programie; oczekuje, że Komisja zapewni zgodność krajowych programów państw członkowskich oraz środków restrukturyzacji i konwersji z celem reformy, zwłaszcza jeśli chodzi o system płatności jednolitych; ponadto wzywa Komisję do usprawnienia obecnych przepisów, tak by umożliwić rolnikom lepsze dostosowanie się do sygnałów płynących z rynku i lepsze dopasowanie podaży do popytu na określone produkty;
243. zwraca się do Komisji o wspieranie środków mających na celu ochronę najlepszych tradycji winiarskich w Unii, od których w dużej mierze zależy spójność społeczno-gospodarcza oraz ochrona środowiska i krajobrazu na wielu obszarach wiejskich, w których tradycje te występują;
244. uważa, że Komisja powinna opracowywać regularnie aktualizowane szacunki poziomu równowagi między podażą a popytem w sektorze wina w oparciu o statystyczną analizę zmiennych sektora, uwzględniającą pozytywny wpływ środków restrukturyzacji i konwersji na produkcję; wyraża przekonanie, że na podstawie tych szacunków Komisja powinna była określić docelowy obszar objęty środkiem dotyczącym karczowania i jest zdania, że w przyszłości powinna oceniać, czy konieczne jest udoskonalenie jakiegokolwiek innego środka, tak by na podstawie tej oceny wyeliminować ewentualną nierównowagę;
245. nalega na potrzebę przeprowadzenia dogłębnej oceny wpływu liberalizacji praw do sadzenia zgodnie z zaleceniem Trybunału Obrachunkowego; zwraca się do Komisji o ocenę możliwych skutków zniesienia tego systemu w celu podjęcia najodpowiedniejszych decyzji zapewniających równowagę na rynku wina; zauważa, że większość państw członkowskich jest przeciwna decyzji o zakończeniu tego systemu, a Parlament Europejski wypowiedział się w tym samym duchu w rezolucji z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie WPR do roku 2020: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi ⁽¹⁾;
246. podkreśla, że chociaż w ostatnich dziesięcioleciach malał popyt na wino w Unii, to w ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost wywozu do państw trzecich, o czym nie wspomina sprawozdanie specjalne nr 7/2012; uważa, że wprowadzenie środków wspierających wywóz win gatunkowych przyczyni się do zmniejszenia nadwyżek produkcyjnych;
247. wzywa Komisję do przyjęcia środków zapewniających, że państwa członkowskie, które przy obliczaniu płatności stosują stawki ryczałtowe od hektara, wprowadzą właściwe mechanizmy kontroli agencji płatniczych, gwarantując, że rolnicy nie otrzymują nadmiernych kompensat, określą standardowe metody szacowania kosztów, by ograniczyć do minimum wahania szacunków kosztów przy porównywanych środkach;
248. wzywa Komisję do podjęcia stosownych działań w celu wprowadzenia porównywalności i możliwego do zaakceptowania poziomu standaryzacji środków przyjętych w oparciu o art. 103q rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) ⁽²⁾;
249. jest przekonany, że do ograniczenia nadwyżki produkcji mogłoby się przyczynić, oprócz wywozu do państw trzecich win wysokiej jakości, również większe wsparcie konsumpcji europejskich win w Unii;

⁽¹⁾ Dz.U. C 390 E z 18.12.2012, s. 49.

⁽²⁾ Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1.

250. zwraca się do Komisji o ożywienie polityki promocji w sektorze wina na rynku wewnętrznym w celu poprawy jego konkurencyjności, w tym przez prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do dorosłych, a dotyczących odpowiedzialnej konsumpcji tego produktu, jego cech jakościowych i specyfiki, a także przez podkreślanie kulturowych korzeni europejskich win; wzywa również Komisję do przeprowadzenia refleksji nad europejską strategią zmierzającą do zwiększenia wywozu do państw trzecich;

Część XII Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 9/2012 pt.: „Kontrola systemu kontroli produkcji, przetwarzania, dystrybucji i przywozu produktów ekologicznych”

251. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 9/2012 oraz popiera wnioski Trybunału Obrachunkowego; ubolewa jednak, że jedynie w sześciu państwach członkowskich przeprowadzono wizyty kontrolne, nawet jeżeli odbyły się one w państwach, których to dotyczy w największym stopniu;
252. popiera zalecenia Trybunału Obrachunkowego, szczególnie w odniesieniu do identyfikowalności oraz handlu transgranicznego produktami ekologicznymi;
253. zauważa, że udział spożycia żywności ekologicznej wynosi mniej niż 2 % całego rynku żywności, przy czym z dużym prawdopodobieństwem wystąpi tendencja zwyżkowa;
254. podkreśla fakt, że koncepcja produkcji ekologicznej nie sprowadza się wyłącznie do zdrowego odżywiania; rolnictwo ekologiczne ukazuje innowacyjne, oparte na wiedzy podejście do produkcji rolnej, które efektywnie wykorzystuje zasoby i może być motorem rozwoju obszarów wiejskich i zatrudnienia; stosowanie na szerszą skalę biotechnologii i produkcji ekologicznej mogłoby stanowić dla rolnictwa „europejską wartość dodaną”, co z kolei mogłoby przyczynić się do wzmocnienia pozycji Europy w obliczu światowej konkurencji; zauważa ponadto, że rolnictwo ekologiczne przyczynia się do realizacji długofalowych celów związanych ze zrównoważonym rozwojem w kontekście środowiska, gospodarki i społeczeństwa, takich jak łagodzenie skutków zmian klimatu i dostosowanie się do nich, spowolnienie procesu zmniejszania się różnorodności biologicznej i poprawa standardów w zakresie dobrostanu zwierząt;
255. przypomina, że Parlament zawsze wspierał i nadal będzie wspierał rolnictwo ekologiczne oraz że aktywnie uczestniczył w uchwalaniu przepisów dotyczących produkcji i znakowania żywności ekologicznej;
256. uważa, że w ramach przyszłych wieloletnich ram finansowych produkcji produktów ekologicznych należy poświęcić większą uwagę i udzielić jej większego wsparcia;
257. wyraża zaniepokojenie faktem, że wiele produktów ekologicznych jest droższych niż produkty nieekologiczne; w związku z tym konsumenci zwracający uwagę na cenę i osoby o niższych dochodach nie mogą pozwolić sobie na zakup tych zdrowszych produktów lub mają mniejsze możliwości w tym zakresie;
258. uznaje, że skuteczny system kontroli produkcji ekologicznej stwarza szereg utrudnień dla podmiotów gospodarczych (w tym producentów, importerów i przetwórców), lecz jednocześnie służy potwierdzeniu jakości ich produktów i wiarygodności podmiotów oraz pozwala konsumentom nabrać zaufania do produktów oznakowanych jako ekologiczne;
259. zwraca uwagę na rozwój rynku żywności ekologicznej obejmujący produkty ekologiczne uprawiane w UE i produkty importowane, co może również stwarzać możliwości w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych, i podkreśla, że sytuacja ta wymaga bardziej rygorystycznych systemów kontroli na szczeblu Unii i państw członkowskich; podkreśla, że kontrole powinny stanowić gwarancję, że produkty oznaczone jako ekologiczne są rzeczywiście ekologiczne;

260. przypomina, że za nadzór nad systemami kontroli odpowiedzialna jest Komisja i wzywa Komisję do dokonania oceny głównych ustaleń Trybunału Obrachunkowego wspólnie z państwami członkowskimi, które są w dużej mierze odpowiedzialne za funkcjonowanie systemu kontroli;
261. podkreśla znaczenie właściwego zapewnienia skutecznego funkcjonowania systemu oraz utrzymania zaufania konsumenta;
262. zwraca się zatem do Komisji o przedstawienie inicjatyw i wniosków ustawodawczych służących zapewnieniu, że wszystkie nieprawidłowości wskazane w sprawozdaniu specjalnym nr 9/2012 zostaną usunięte do końca 2013 r.;
263. z zadowoleniem przyjmuje przegląd ustawodawstwa dotyczącego kontroli, który w najbliższym czasie przeprowadzi Komisja, a także opracowywane przez Europejską Współpracę w Dziedzinie Akredytacji wytyczne akredytacyjne, stanowiące cenny wkład w usprawnienie wdrażania przepisów w przyszłości;
264. podkreśla, że zapewnienie takich samych zasad stosowania procedur zatwierdzania i nadzorowania organów kontroli ma fundamentalne znaczenie; zauważa, że w przeciwnym wypadku mogą wystąpić różnice w kontroli oznakowania ekologicznego, co przyczyni się do zwiększenia ryzyka wystąpienia nadużyć lub handlu oznakowaniem ekologicznym, a zatem będzie miało negatywny wpływ na zaufanie konsumentów do tego oznakowania;
265. wyraża zdumienie i obawy w związku z wnioskami Trybunału Obrachunkowego, który stwierdził, że właściwe władze państw członkowskich nie posiadają wystarczającej lub żadnej dokumentacji w zakresie wyznaczania organizmów kontroli i nadzoru nad nimi, pozwalającej zapewnić poszanowanie wymogów regulacyjnych; domaga się, by parlamenty narodowe sprawujące kontrolę nad rządami państw członkowskich zostały powiadomione o tych wnioskach;
266. podkreśla, że niezależność organów kontroli, w tym władz publicznych, jest podstawą wiarygodności oznakowania ekologicznego;
267. z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe usprawnienia systemów informatycznych i postrzega je jako zasadnicze elementy skutecznej kontroli w przyszłości;
268. podkreśla odpowiedzialność państw członkowskich w tej oraz w innych dziedzinach i uważa, że regularne posiedzenia Stałego Komitetu ds. Rolnictwa Ekologicznego (SCOF) wnoszą bardzo cenny wkład w wymianę dobrych praktyk i informacji między państwami członkowskimi, Komisją i zaangażowanymi w systemy kontroli pracownikami państw trzecich; odnotowuje jednak uwagę Trybunału Obrachunkowego (pkt 75), że organ ten musi poprawić swoją zdolność do wymiany informacji na temat funkcjonowania systemu zezwoleń na przywóz;
269. podkreśla znaczenie wymiany informacji wewnątrz państw członkowskich oraz między państwami członkowskimi a Komisją; dlatego wzywa Komisję do wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapewnienia, że informacje te są istotne, wiarygodne i przekazywane na czas; w szczególności wzywa Komisję do podjęcia odpowiednich środków w celu przyspieszenia wydawania oświadczeń związanych z certyfikacją żywności ekologicznej, takich jak te wydawane za pośrednictwem systemu informacji na temat rolnictwa ekologicznego, a także zwiększenia wiarygodności tych oświadczeń;
270. domaga się, by państwa członkowskie zaprzestały z wyprzedzeniem udzielać zezwoleń na przywóz – ustanowionych jako środek przejściowy na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 2083/92 ⁽¹⁾ – których termin wydawania był wielokrotnie przedłużany i których to rodzajów zezwoleń państwa

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2083/92 z dnia 14 lipca 1992 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 208 z 24.7.1992, s. 15).

członkowskie, na mocy obowiązującego obecnie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1267/2011 ⁽¹⁾ z dnia 6 grudnia 2011 r., nie będą mogły wydawać od dnia 1 lipca 2014 r.;

271. zauważa, że w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2011 r. Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich wskazuje się, że produkty ekologiczne zostały błędnie uznane za potencjalne źródło zakażenia podczas epidemii wywołanej bakterią *E. coli*, co wzbudziło wątpliwości dotyczące kontroli rolnictwa ekologicznego, oraz że w roku 2011 wystąpiły szeroko komentowane przez media niedociągnięcia w zakresie nadzoru i kontroli w sektorze ekologicznym ⁽²⁾, w szczególności w wyniku oszustw wykrytych pod koniec roku polegających na sfalszowaniu danych i fałszywym oznakowaniu produktów jako ekologiczne;
272. zwraca uwagę na zastrzeżenie zawarte w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2011 r. dotyczące ewentualnego ryzyka utraty wiarygodności systemu kontroli ekologicznej w przypadku braku jego właściwego wdrożenia w całej Unii i na jej granicach zewnętrznych;
273. oczekuje na dalsze działania Trybunału Obrachunkowego przed upływem trzech lat celem uzyskania obrazu wprowadzonych środków zaradczych i ich wyników;

Część XIII Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 12/2012 zatytułowane „Czy Komisja i Eurostat usprawiły proces tworzenia rzetelnych i wiarygodnych statystyk europejskich?”

274. zauważa, że:
- a) Europejski System Statystyczny polega na partnerstwie między unijnym organem ds. statystyki – Eurostatem i krajowymi urzędami statystycznymi, które odpowiadają za koordynację na szczeblu krajowym wszystkich działań służących opracowywaniu, tworzeniu i rozpowszechnianiu statystyk europejskich i które mogą otrzymywać dotacje z budżetu Unii bez uprzedniego zaproszenia do składania wniosków;
 - b) Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego zapewnia fachowe wytyczne dla Europejskiego Systemu Statystycznego;
275. zauważa, że:
- a) ogólnym celem kontroli była ocena, czy Komisja i Eurostat usprawiły proces tworzenia rzetelnych i wiarygodnych statystyk europejskich;
 - b) w związku z tym Trybunał Obrachunkowy zajął się dwiema kwestiami: wdrażaniem Europejskiego kodeksu praktyk statystycznych (ESCP) i zarządzaniem przez Eurostat wieloletnim Europejskim programem statystycznym;
 - c) kontrola objęła także wkład Europejskiej Rady Konsultacyjnej ds. Zarządzania Statystyką (ESGAB) oraz Europejskiego Komitetu Doradczego ds. Statystyki;
276. zasadniczo popiera trzy główne zalecenia Trybunału Obrachunkowego:
- a) ponieważ organy statystyczne Unii i państw członkowskich są wspólnie odpowiedzialne za utrzymywanie zaufania do europejskiego procesu demokratycznego, powinny wzmocnić system statystyk europejskich, aby zapewnić niezależność zawodową, wystarczające zasoby i skuteczny nadzór wraz z sankcjami i środkami na rzecz szybkiej poprawy sytuacji w przypadkach nieprzestrzegania standardów jakości;
 - b) aby w pełni wdrożyć ESCP, Komisja powinna:
 - zaproponować zmiany ram regulacyjnych w zakresie tworzenia statystyk europejskich, stanowiących solidną podstawę przeglądu, egzekwowania, a w stosownych przypadkach weryfikacji i inspekcji, oraz obejmujących środowisko instytucjonalne, procesy statystyczne oraz wyniki badań statystycznych na szczeblu UE i państw członkowskich,

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1267/2011 z dnia 6 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1235/2008 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Dz.U. L 324 z 7.12.2011, s. 9).

⁽²⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności z 2011 r. Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, s. 25.

- poczynić niezbędne kroki na rzecz zagwarantowania pewności prawa co do charakteru obowiązku przestrzegania ESCP,
 - rozwinąć funkcję nadzoru nad przeglądami, weryfikacjami i inspekcjami, np. poprzez rozszerzenie obecnego zakresu uprawnień ESGAB,
 - zwiększyć niezależność zawodową głównego statystyka Unii Europejskiej,
 - dostosować swoją wewnętrzną decyzję w sprawie roli Eurostatu do wymogów ESCP, umożliwić Eurostatowi stosowanie bez ograniczeń jego protokołu w sprawie bezstronnego dostępu do danych (i wycofać mechanizm subdelegowanych środków operacyjnych na tworzenie statystyk, który częściowo uzależnia Eurostat od innych służb Komisji),
 - rozpocząć nową rundę ocen partnerskich planowaną przez Komisję na 2013 r., która obejmie zgodność ze wszystkimi zasadami ESCP i zawierać będzie silny element zewnętrzny umożliwiający uzyskanie niezależnych ocen i porównywalnych wyników,
 - rozważyć możliwość wprowadzenia systemu ciągłych ocen partnerskich w odniesieniu do najważniejszych dziedzin statystycznych obejmujących cały proces tworzenia statystyk, w tym także dostawców danych administracyjnych;
- c) Eurostat powinien w pełni wykorzystać potencjał przyszłego europejskiego programu statystycznego na lata 2013–2017, a w szczególności:
- określić precyzyjne cele i etapy dla każdego roku w rocznych programach statystycznych i zorganizować odpowiednie ich monitorowanie,
 - rozważyć możliwość rewizji programu w razie potrzeby podczas jego wdrażania i zsynchronizować go z wieloletnimi ramami finansowymi,
 - zapewnić systematyczny przegląd priorytetów statystycznych, z uwzględnieniem adekwatności wyników badań statystycznych oraz kosztów i obciążeń dla Europejskiego Systemu Statystycznego, jego członków i respondentów, a także zachęcać do stosowania innowacji statystycznych przy określaniu nowych priorytetów,
 - usprawnić wsparcie dla funkcjonowania Europejskiego Komitetu Doradczego ds. Statystyki poprzez udostępnianie większej ilości lepiej dostosowanych informacji na temat budżetowych i finansowych skutków decyzji dotyczących programowania statystycznego oraz na temat wdrażania programów statystycznych,
 - uprościć i usprawnić efektywność finansowego zarządzania dotacjami poprzez używanie standardowej skali kosztów jednostkowych w odniesieniu do kosztów personelu oraz kwot ryczałtowych w odniesieniu do zestawów danych uzyskiwanych dzięki ankietom,
 - zbadać możliwości wprowadzenia systemu zarządzania dotacjami ukierunkowanego na osiągnięcie rezultatów, który opiera się na uzgodnionych wskaźnikach i celach,
 - podnieść poziom konkurencji przy udzielaniu zamówień publicznych, zwłaszcza poprzez nadanie większej wagi kryterium ceny w postępowaniach, w których zamówienie udzielane jest oferentowi, który złożył ofertę najbardziej korzystną ekonomicznie, oraz poprzez unikanie progów minimalnych, które osłabiają konkurencję cenową;
277. z zadowoleniem przyjmuje zasadniczo konstruktywne odpowiedzi Komisji i zauważa w szczególności, że Komisja zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że Unia, państwa członkowskie i ich organy statystyczne są wspólnie odpowiedzialne za utrzymywanie zaufania do europejskiego procesu demokratycznego;
278. wskazuje, że, tak jak zażądał Trybunał Obrachunkowy, Komisja:
- a) przedstawiła wniosek w sprawie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 223/2009 (COM(2012) 167);

b) przyjęła nową decyzję wewnętrzną dotyczącą Eurostatu w dniu 17 września 2012 r.; oraz

c) zatwierdziła we wrześniu 2011 r. przegląd ESCP;

279. zauważa, że należy umocnić rolę krajowych urzędów statystycznych i Eurostatu jako koordynatorów przy tworzeniu statystyk europejskich i w razie konieczności wspierać ją dalszymi zmianami w przepisach; wzywa do przekształcenia ESGAB w niezależny organ nadzorczy, któremu powierzone zostaną zadania nadzoru nad przeglądami, weryfikacjami i inspekcjami w Europejskim Systemie Statystycznym; w tym celu zwraca się do Komisji o przygotowanie wniosku w sprawie rozporządzenia, które zastąpiłoby obowiązującą decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 235/2008/WE z dnia 11 marca 2008 r. ustanawiającą Europejską Radę Konsultacyjną ds. Zarządzania Statystyką⁽¹⁾;
280. podkreśla, że sam Europejski System Statystyczny musi być motorem ulepszeń systemowych, aby dostosować swoją strukturę i środki do nowych wyzwań; zauważa, że w obliczu coraz większego zapotrzebowania na statystyki oraz malejących środków istnieje potrzeba systemowej zmiany w sposobie tworzenia statystyk, aby zwiększyć jeszcze skuteczność; podkreśla, że nie można dłużej odkładać wdrożenia wizji na następną dekadę i związanej z nią wspólnej europejskiej strategii na rzecz systemu statystycznego;
281. podkreśla potrzebę dalszego wzmocnienia zarządzania Europejskim Systemem Statystycznym oraz podkreśla, że trwający przegląd struktury zarządzania Europejskim Systemem Statystycznym musi zostać szybko ukończony, aby uprościć proces decyzyjny i przekazać uprawnienia dotyczące procedury komitetowej Komitetowi ds. Europejskiego Systemu Statystycznego; wzywa Komisję do wyjaśnienia roli ESGAB w obrębie struktury zarządzania Europejskim Systemem Statystycznym;
282. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do pełnego wdrożenia ESCP; zauważa jednak, że ESCP pozostaje wyzwaniem dla całego Europejskiego Systemu Statystycznego oraz że istnieje potrzeba wspierania Eurostatu i krajowych urzędów statystycznych w wysiłkach zmierzających do pełnego wdrożenia ESCP;
283. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że z 677 działań usprawniających wskazanych pierwotnie dla Europejskiego Systemu Statystycznego w ramach zewnętrznych ocen partnerskich przeprowadzonych w latach 2006–2008, do 2012 r. ukończono zaledwie 71 %; zauważa, że część pozostałych działań usprawniających jest już nieaktualna, a tempo ich wdrażania jest w zastoju; dlatego z zadowoleniem przyjmuje plany nowej serii ocen partnerskich, które mają się rozpocząć w 2013 r., w tym opublikowania pełnej listy pozostałych działań i harmonogramu ich wdrażania; kładzie nacisk na znaczenie uwzględnienia procesów weryfikacji zewnętrznej przy wdrażaniu nowej rundy ocen partnerskich;
284. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja co do zasady przyjmuje zalecenia dotyczące ocen partnerskich, wprowadzenia precyzyjnych celów i etapów w rocznych programach statystycznych, redefiniowania priorytetów i przeglądu programu 2013–2017, zachęcania do innowacji, większego zaangażowania Europejskiego Komitetu Doradczego ds. Statystyki, a także uproszczenia i usprawnienia efektywności finansowego zarządzania dotacjami; zauważa, że Komisja również zgadza się, że należy unikać osłabienia konkurencji cenowej w procedurach przetargowych i dostosować istniejące progi i wskaźniki dla wybrania najbardziej korzystnej ekonomicznie oferty oraz wyraża satysfakcję, że przepisy wniosku w sprawie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 223/2009 przedłożonego przez Komisję określają wykorzystanie kwot ryczałtowych i porozumienie w kwestii używania standardowej skali kosztów jednostkowych;
285. zauważa, że przepis zawarty we wniosku Komisji w sprawie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 223/2009 zwiększa zasadę niezależności głównego statystyka Unii Europejskiej, ale

⁽¹⁾ Dz.U. L 73 z 15.3.2008, s. 17.

nie przewiduje takich samych mechanizmów jego mianowania, jak zalecił Trybunał Obrachunkowy; wskazuje, że zmienione rozporządzenie musi określać rolę ESGAB w procedurze wyboru głównego statystyka stosowanej przez Komisję oraz że należy zapewnić jasne i publicznie dostępne zasady mianowania i odwoływania głównego statystyka dzięki otwartym konkursom i określonym okresom kadencji zgodnie z ESCP;

286. przyjmuje do wiadomości stanowisko Komisji w kwestii wycofania subdelegowanych środków operacyjnych na tworzenie statystyk;
 287. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).
-